

**Куба е моето
ДЕТСТВО
Kuba ist meine
Kindheit**

**Иракли
Irakli**

**Фиеста
Fiesta**

Inhalt & Editorial

Скъпи читатели,

В настоящия брой ще Ви срещнем с една интересна дама, чийто живот е свързан с три различни култури – тези на Латинска Америка, България и Австрия (Стр. 5).

Изключително интересна тема за мен лично е борбата срещу „култивирането“ на прекрасни природни кътчета в България. В този брой обръщаме Вашето внимание на една местност – Иракли – единствената все още незастроена плажна ивица на българското Черноморие (Стр. 16).

Април и май предлагат отново богат културен живот – насладете му се!

Елица Караенева

Liebe LeserInnen,

In dieser Ausgabe möchten wir Ihnen eine interessante Dame vorstellen, deren Leben mit drei verschiedenen Kulturwelten verbunden ist – Lateinamerika, Bulgarien und Österreich (Seite 5).

Ein besonders interessantes Thema für mich persönlich ist der Kampf gegen die „Kultivierung“ der unberührten Natur in Bulgarien. In dieser Ausgabe richten wir Ihre Aufmerksamkeit auf eines dieser Gebiete namens Irakli – der einzige noch immer unverbaute Teil der bulgarischen Schwarzmeerküste (Seite 16).

Die Monate April und Mai bieten wieder ein reiches Kulturleben an. Genießen Sie es!

Elitsa Karaeneva

Leute

3 **Junge Talente**

Die Geigenspielerin Valya Dervenska /Bulgarisch und Deutsch/

4 **Kolumne**

Krastnik Nik
/Bulgarisch und Deutsch/

5-10 **Portrait**

Kuba ist meine Kindheit
/Bulgarisch und Deutsch/

12-13 **Essen y**

Reden wir über Tango
oder etwas mehr
/Bulgarisch/

Länder

14-15 **Geschichte Österreichs**

Donau- und Wolga-Bulgaren:
Mythen und Fakten
/Bulgarisch und Deutsch/

16-18 **Das unbekannte Bulgarien**

Retten wir Irakli
/Bulgarisch und Deutsch/

Gesetze / Business / Finanzen

19 Der Immobilienmarkt in Bulgarien
/Bulgarisch und Deutsch/

20-21 Mietrechtsgesetz
/Bulgarisch und Deutsch/

Projekte

22-23 2008 - das Jahr des europäischen
interkulturellen Dialoges
/Bulgarisch und Deutsch/

Kultur & Information

24-25 Vergangene Ereignisse
/Bulgarisch und Deutsch/

26-27 Programm der bulgarischen Kirchen
/Bulgarisch/

26-27 Schreite voran, DU auferstandenes
Volk! /Bulgarisch und Deutsch/

28-30 Kulturprogramm
/Bulgarisch und Deutsch/

31 Anzeigen
/Bulgarisch und Deutsch/

IMPRESSUM

Herausgeber: Kulturverein Bulgaren in Österreich **Chefredakteurin:** Elitsa Karaeneva Devrnja **Grafik & Design:** Elitsa Karaeneva Devrnja, Goran Devrnja, Julia Kovatchev (JUKO)
Korrektur: Bulgarisch - Lyubomira Dimitrova, Maria Kasherova **Übersetzung und Korrektur:** Deutsch - Irina Hantschl, Krasimira Plachetzky, Julia Kovatchev, Christina Oppermann-Dimow **Marketing:** Tatyana Ribarska, Valentina Todorova, Aleksandar Iliev **Freie MitarbeiterInnen:** Dragomira Nikoff, Lyudmila Handzhiyska, Uliana Levit **Verteilung:** Tatyana Ribarska, Chavdar Ribarski **Druck:** b4s | business for success A-8570 Voitsberg **Erscheinung:** „Bulgaren in Österreich“ erscheint jeden zweiten Monat **Preis:** Gratis Verteilung und Zustellung **Abonnement:** Auf unsere Internet-Seite: www.bulgaren.org

Цигуларката Валя Дервенска

Текст: Елица Караенева

Как се появи интереса ти към класическата музика и цигулката?

Моите родители са пианисти и вкъщи винаги се е свирело. Като малка аз самата исках да стана пианистка. Почти всяка седмица бях на концерти в зала „България“ в София. Майка ми, обаче ме изненада и ме записа цигулка в музикалното училище „Любомир Пипков“ като твърдеше, че е нямало места за пиано.

Как подхождаш към една музикална творба?

С внимание, отделям много време в началото, за да я разуча добре. Често ми се случва да се връщам към стари изпълнявани творби. Тогава се радвам, че съм ги научила качествено и мога за относително кратко време да си ги припомня.

Ти си носителка на много награди. Кои от тях са ти най-скъпи?

Това са наградите от международните конкурси „Концертино Прага“ в Чехия през 1999 год. и „Джордже Енеску“ в Румъния също през 1999 год., които получих още като ученичка в музикалното училище. Първите награди действат много стимулиращо и мотивиращо за един млад музикант.

Коя от музикалните творби, които свириш, е най-трудната за теб?

Творбите на Бетовен представляват голямо предизвикателство, както за мен, така и за всички музиканти. Относно цигулковите му произведения, бих казала, че се изпълняват изключително трудно. Други такива автори са Бах и Брамс. За да може изпълнителят да вникне в съдържанието на творбите им, са необходими труд и зрялост.

На какъв модел цигулка свириш?

Цигулката, на която свиря в момента, е направена през 1693 год. от италианския майстор Джофредо Каппа. Тя ми е дадена от моя професор Михаел Фришеншлагер, на когото съм изключително благодарна. Паганини е притежавал такава. Истината е, че един хубав инструмент помага много в работата и доставя огромно удоволствие и на изпълнителя и на слушателите. ★

Die Geigenspielerin Valya Dervenska

Text: Elitsa Karaeneva
Übersetzung: Irina Hantschl

Woher kam dein Interesse für die klassische Musik und für die Geige?

Meine Eltern sind Klavierspieler und es wurde bei uns immer musiziert. Als ich klein war, wollte ich selbst Klavierspielerin werden. Ich war fast jede Woche bei Konzerten im Konzertsaal „Bulgarien“ in Sofia. Meine Mutter hat mich allerdings überrascht indem sie mich für das Fach „Geige“ in der Musikschule „Lyubomir Pipkov“ inskribierte. Sie sagte, dass es keine freien Plätze mehr für das Fach „Klavier“ gab.

Wie gehst du an ein Musikstück heran?

Mit Aufmerksamkeit, ich nehme mir am Anfang viel Zeit um es gut einzustudieren.

Es passiert mir oft, dass ich auf alte bereits gespielte Werke stoße. Dann freue ich mich, dass ich sie schon damals gut einstudiert habe und sie mir in relativ kurzer Zeit in Erinnerung rufen kann.

Du hast viele Preise gewonnen. Welche davon sind die wertvollsten für dich?

Das ist der Preis des internationalen Wettbewerbs „Concertino Praga“ in Tschechien 1999 und die Auszeichnung „George Enescu“ in Rumänien die ich auch noch als Schülerin in der Musikschule 1999, bekommen habe. Die ersten Auszeichnungen wirken sehr stimulierend und motivierend auf einen jungen Musiker.

Welches der Werke, die du spielst ist das Schwierigste für dich?

Die Werke von Beethoven stellen eine große Herausforderung dar, sowohl für mich als auch für alle anderen Musiker. Ich würde sagen, dass seine Werke für Geige außerordentlich schwer zu spielen sind. Ähnlich steht es mit den Komponisten Bach und Brahms. Um in den Kern ihrer Werke hineindringen zu können, bedarf es harter Arbeit und Reife seitens der Musiker.

Welche Geige spielst du?

Die Geige die ich im Moment spiele wurde 1693 vom italienischen Instrumentenbauer Goffredo Cappa gemacht. Ich bekam sie von meinem Professor Michael Frischenschlager, dem ich sehr dankbar bin. Paganini besaß auch so eine Geige. Es stimmt, dass ein gutes Instrument viel bei der Arbeit hilft und deshalb sowohl dem Musiker als auch den ZuhörerInnen großes Vergnügen bereitet. ★

Валя Дервенска е родена през 1981 год. в гр. Русе. Завършва Националното музикално училище „Любомир Пипков“ в София. От 2000 год. учи в класа на проф. Михаел Фришеншлагер в Университета за музика и театрално изкуство във Виена. Носител е на многобройни награди. Последната такава е първо място на XVII конкурс за камерна музика в Солун през 2007 год. с клавирно трио D'Ante, (с пианистката Донка Ангачева и виолончелистката Теодора Митева).

Valya Dervenska wurde 1981 in Ruse geboren. Sie maturierte an der internationalen Musikschule „Lyubomir Pipkov“ in Sofia. Seit Oktober 2000 studiert sie an der Universität für Musik und darstellende Kunst Wien in der Klasse von Prof. Michael Frischenschlager. Sie wurde mit zahlreichen Preisen ausgezeichnet. Zuletzt mit dem 1. Preis beim XVII. internationalen Kammermusikwettbewerb in Thessaloniki, Griechenland in 2007 (Trio für Klavier D'Ante mit der Klavierspielerin Donka Angatscheva und die Cellistin Teodora Miteva).

Krastnik Nik

„Krastnik werden ist nicht schwer –
Kratsnik sein mitunter sehr“

Кръстник Ник

„Да станеш кръстник не е трудно –
но да бъдеш кръстник понякога е доста тежко“

Man lernt ja nie aus als Krastnik, der vor seiner Karriere als solcher die Sitten und Gebräuche Bulgariens kaum kannte. So habe ich mir inzwischen so manches angewöhnt, das mir vor meinem ersten Einsatz als Krastnik fremd war, und das ich in einem ersten Anflug von „obergscheit“ zunächst eher seltsam gefunden habe. Wie gesagt, ich habe vom bulgarischen Teil meiner Familie dazugelernt und versuche es nun missionarisch auch hier in Österreich zu verbreiten. Ein Beispiel: Nach Recherchen bei namhaften Experten wurde mir tatsächlich bestätigt, dass es in Wahrheit ernährungstechnisch weitaus klüger ist, vor dem Essen, also zum Salat einen kleinen Schnaps einzunehmen als nachher. Das regt die Verdauung an, schützt vor Keimen und vieles mehr... Hinterher macht der Schnaps nur mehr Spaß, bringe aber sonst eigentlich gar nichts. Was werde ich von meinen Kollegen aus der Gourmet-Redaktion verhöhnt, seit ich mir diese bei uns nicht übliche (noch weniger in Italien) Umkehr der Tradition zur alltäglichen Gewohnheit gemacht habe. „Schnaps und mit Essig marinierter Salat zum Auftakt – da kann man ja den Wein nicht mehr genießen, wenn die Sensorik so brutal betäubt wird.“ Das und ähnliches muss ich mir dann anhören. So GANZ unrecht haben sie ja nicht, aber es gibt da eine ganz simple Lösung. Nach der Vorspeise ein Bier, und alles wird gut! Schließlich soll man ja gerade beim Essen auf die Gesundheit achten, und ich schwöre, mir geht es seit jenem Paradigmenwechsel in meinen Getränkewohnheiten tatsächlich besser.

Ein anderer mir so lieb gewordener Brauch, den ich erst kenne, seit ich krastnikisiere, ist jener des Marteniza. Ich kann mir einen März ohne diese rot-weiße Bändchen gar nicht mehr vorstellen. Ich bekomme es immer pünktlich von meinen Lieben und trage es voll stolz. Anders als in Bulgarien hat es mir hierzulande auch schon so manch interessanten Dialog be-

schert. „Oh ein Freundschaftsbändchen“ heißt es meistens, bisweilen gewürzt mit einem Hauch von Eifersucht. Nein, sag ich dann, das trage ich immer im März, und zwar zumindest so lange, bis mein Freund, der Apfelbaum in meinem Garten, blüht. Auf dass wir beide glücklich gedeihen im kommenden Jahr. Und manchmal sag ich noch (das hängt ein wenig davon ab, wie viel ich zur Vorspeise für meine Gesundheit getan habe): „Und auf dass wir beide möglichst fruchtbar sein mögen im neuen Jahr.“ Wie gesagt, interessante Dialoge sind dann oft die Folge. Dialoge, die ich ohne dieses Bändchen nie geführt hätte. ★

Kато кръстник човек се учи цял живот, особено ако преди кариерата си на такъв едва е познавал българските нрави и обичаи. Междувременно възприех някои навици, които ми бяха чужди преди проявите като кръстник и които в първия ми порив на „всезнайщина“ смятах за леко странни. Та както вече казах, научих много нови неща от българската половинка в семейството ми и сега мисионерски се опитвам да ги разпространявам и тук в Австрия. Ще дам един пример: след допитване до именити експерти ми беше действително потвърдено, че от хранително техническа гледна точка е наистина по-добре, преди ядене, т.е. със салатата да се изпие една малка ракия, отколкото след ядене. Това стимулира храносмилането, предпазва от бактерии и много други неща... Ракията след ядене носи само удоволствие, но няма никакъв друг положителен ефект. Колко само ми се подиграват колегите от Gourmet-отдела откакто възприех в ежедневните си навици това у нас не особено разпространено (а в Италия още по-малко) обръщане на традициите. „Ракия и туршия за предястие – че човек въобще не може да се наслади на виното, след като сензорите бъдат така брутално

упоени“. Ето такива и много други неща чувам тогава. До известна степен колегите са прави, но има едно съвсем просто решение на проблема. След предястието да се изпие една бира и всичко се оправя! В крайна сметка трябва особено при ядене да се внимава за здравето и аз ви се кълна, че след тази смяна на парадигмата в ежедневните ми навици се чувствам действително по-добре.

Един друг обичай, който много харесвам и който познавам едва откакто кръстничавам, е обичаят с мартеницата. Вече дори не мога да си представя март без тези бяло-червени гривнички. Винаги ги получавам точно навреме от скъпите ми приятели и ги нося пълен с гордост. За разлика от България, тук мартениците ме въвличат в доста интересни диалози: „Ааа, гривничка на приятелството“ - ми казват в повечето случаи, понякога гарнирано с малка порция ревност. Не - отговарям - аз я нося винаги през март или поне докато моят приятел - ябълковото дърво в градината ми - не започне да цъфти, за да виреем и двамата щастливи през идващата година. А понякога отговарям (зависи колко съм се погрижил за здравето си по време на предястието): „...и за да сме и двамата възможно най-плодовити през новата година.“ И както вече казах, от това често следват интересни диалози. Диалози, които без мартеницата никога не бих водил. ★

Nikolaus Schauerhuber arbeitet neben seinem Job als Krastnik als Journalist beim Radio.

Nikolaus Schauerhuber работи в свободното си от кръстничество време като радиожурналист.

ЈУЛКО '08

„Влязох в една къща, в която много неща веднага ми напомниха за Куба и за Латинска Америка - люлеещ се стол, палма, хамак и един папагал...“
– Гийермо Орта, кубински художник и актьор

„Ich trat in ein Haus ein, in dem mich viele Gegenstände sogleich an Kuba und Lateinamerika erinnerten: ein Schaukelstuhl, eine Palme, eine Hängematte und ein Papagei...“
(Guillermo Horta, kubanischer Maler und Schauspieler)

Куба е моего детство - едно интервю с Людмила Цихон

Kuba ist meine Kindheit - ein Interview mit Ludmila Cichon

Текст: Елица Караенева
Снимки: Архив Людмила Цихон

Text: Elitsa Karaeneva
Übersetzung: Krasimira Plachetzky
Fotos: Archiv Ludmila Cichon

Людмила Цихон е родена в България. Своето детство и юношество прекарва в Куба. Завършва испанска филология в София. От 20 години живее и работи във Виена, защитава докторат във Виенския университет. Научна асистентка е по испански език в Икономическия университет във Виена и лекторка в Централния университет също във Виена. Пресъздава върху коприна багрите, митовите и чувствата на местните хора в Централна Америка и допира между старата цивилизация на майите и европейската култура. В научните си изследвания съчетава лингвистика, социология и литературна критика от три различни културни региона - Латинска Америка, Централна Европа и Балканите.

Ludmila Cichon wurde in Bulgarien geboren. Ihre Kindheit und Jugend verbrachte sie in Kuba. In Sofia absolvierte sie das Studium der spanischen Philologie und promovierte später zum Doktor an der Hauptuniversität in Wien, wo sie seit zwanzig Jahren lebt und arbeitet. Heute ist sie Wissenschaftsassistentin für Spanisch an der Wirtschaftsuniversität und Lektorin an der Hauptuniversität in Wien. In ihrer Seidenmalerei vermittelt sie die Farbenpracht, Mythen und Lebensgefühle der Menschen in Zentralamerika sowie das Verflechten der alten Mayazivilisation mit der europäischen Kultur. In ihren wissenschaftlichen Forschungsarbeiten vereinigt sie Linguistik, Soziologie und Literaturkritik aus drei verschiedenen Kulturregionen: Lateinamerika, Zentraleuropa und dem Balkan.

Интервю с продавачка на пазар в Гватемала

Interview mit einer guatemaltekischen Marktverkäuferin

Люси, голяма част от детството Ви е преминала в Куба. Защо отидохте там?

Причината да отидем в Куба, беше работата на баща ми. Той е завършил индустриална химия в България и през 70-те години беше поканен на работа в Куба, където се започваше строеж на завод за антибиотици. Баща ми беше съветник на тамошния министър на народно здраве и цялото семейство го последва.

Колко години живяхте там?

Около 7 години. Когато заминахме, бях на 12 години. В Куба завърших гимназия с матура. Последните две години бях в Руската гимназия към Посолството, следвах една година в Университета в Хавана, след това обаче се завърнахме в София.

В коя на част на Куба живяхте?

Живеехме в един много красив квартал в Хавана, Наутико, с къщи с градини и много зеленина, на две пресечки от морето. Нашата къща беше прекрасна, с градинка, голяма тераса и люлеещи се столове като всички кубински къщи. Затова и сега у нас имам люлеещи се столове. От прозорците се виждаха кокосови палми и бананови дръвчета.

Какво е Куба за Вас?

Прекрасни спомени имам от там. Обиколила съм целия остров до провинция Ориенте и град Сантяго де Куба, защото още като бях дете пътувахме много до Матансаз, до Варадеро, Олгин, по хубавите плажове. Събирахме се в градините на приятели, по партита, танци, плувахме. Всички деца имахме кученца и големи градини, в които играехме и правехме fiestas. Тогава посетих за пръв път и Мексико. Много близки приятели имам в Куба, с които се обичаме, все още сме в контакт и им ходим на гости.

Сега предполагам с испанския език се чувствате в свои води?

В Куба научих испанския като майчин език. Български говорехме единствено в къщи. Моите родители искаха децата им да научат испански и руски, и затова не ходих на българско училище, въпреки че имаше целодневно такова. Майка беше учителка там и ме караше да чета български книги и ми преподаваше български език вкъщи.

Lucy, Sie haben einen Großteil ihrer Kindheit in Kuba verbracht. Wie kamen Sie dorthin?

Der Grund, nach Kuba zu ziehen, war der Beruf meines Vaters. Als Fachmann auf dem Gebiet der Technischen Chemie bekam er in den 1970er Jahren eine Einladung, in Kuba zu arbeiten. Es wurde gerade ein Pharma-Konzern zur Herstellung von Antibiotika aufgebaut. Mein Vater sollte als Berater des kubanischen Gesundheitsministers fungieren. Also ging die ganze Familie mit.

Wie lang haben Sie dort gelebt?

Etwa sieben Jahre. Ich war damals zwölf. In Kuba habe ich das Gymnasium besucht und maturiert. Die letzten zwei Jahre besuchte ich das Gymnasium der russischen Botschaft. Ein Jahr konnte ich noch an der Universität in Havanna studieren, dann gingen wir nach Sofia zurück.

In welchem Teil Kubas haben Sie mit ihrer Familie gelebt?

Wir lebten in Nautico, einem sehr netten Stadtteil von Havanna mit Gartenhäusern und viel Grün. Unser Haus lag nur zwei Straßenkreuzungen vom Meer entfernt und war sehr schön: Es hatte einen kleinen Garten und eine große Veranda mit Schaukelstühlen – wie jedes kubanische Haus – darum habe ich auch jetzt zu Hause Schaukelstühle. Durch die Fenster blickte man auf Kokospalmen und Bananenstauden.

Was bedeutet Kuba für Sie?

Es sind wunderschöne Erinnerungen, die mich mit Kuba verbinden. Ich kenne die ganze Insel bis zum östlichsten Teil Kubas, Oriente, und die Stadt Santiago de Cuba. Als ich noch ein Kind war, fuhren wir sehr oft nach Matanzas und Varadero, zu den schönen Stränden. Ich traf mich mit Freunden in ihren Gärten oder auf Partys, zum Tanzen oder Schwimmen. Jedes Kind hatte einen kleinen Hund und einen eigenen Garten, wo wir spielten oder Fiestas organisierten. Damals fuhr ich auch zum ersten Mal nach Mexiko. Ich pflege immer noch innige Freundschaften in Kuba. Wir fahren auch noch zu Besuch dorthin.

Also, was die spanische Sprache betrifft, fühlen Sie sich wie ein Fisch im Wasser?

Eigentlich schon. In Kuba lernte ich Spanisch, als wäre es meine Muttersprache. Bulgarisch wurde nur zu Hause gesprochen. Meine Eltern wollten, dass wir Kinder Spanisch und Russisch lernen. Obwohl es eine bulgarische Ganztagschule gab, besuchte ich sie nicht. Meine Mutter war dort Lehrerin, doch mich unterrichtete sie zu Hause. Sie ließ mich auch bulgarische Bücher lesen.

Каква специалност записахте в университета?

В университета в Хавана започнах да следвам английска филология. Една година следвах там и след като се прибрах в София, реших да запиша английска филология като втора специалност, а като първа избрах испанска филология, защото испанският ми беше много по-добър и ми харесваше повече.

Какво работихте в България и как дойдете в Австрия?

След като завърших, започнах работа като преводачка в посолства. Бях в Никарагуанското, Аржентинското и Перуанското посолство. В университета учих също и португалски език, и в Бразилското посолство ме взеха да преподавам български език на дипломатите. Била съм и в Индийското посолство с английски. След това, през 1987 год., дойдох в Австрия с първия си мъж, Бойчо Дамянов, който е журналист и беше чуждестранен кореспондент във Виена. Това беше преди промените в България и вторите членове на семействата, т.е. съпругите, нямаша право да работят в австрийски ведомства и аз реших да уча, за да не си губя времето. Не че го губех, по това време вече имах две деца, малкият ми син беше на една годинка.

И записахте докторантура във Виенския университет?

Да, през 1989 год. записах докторат във Философския факултет на Виенския университет на тема „Особености на мъжкия и женския език в латиноамериканската литература“. Това е социолингвистична тема, а не литературна. Какви са различията в изразните средства на мъже и жени, за стила и езика на писателите. Изучавах четири романа, двама мъже и две жени. Трима колумбийци и една чилийка, писали горе долу по едно и също време, за да може да се направи сравнение - Габриел Гарсия Маркес, Изабел Айенде, Марвел Морено и Плинио Мендоса. И четиримата имат елементи на стила магически реализъм в творбите си. Изучавах различни аспекти на стила, изразните средства, метафорите, как използват цветовите обозначения, дори как описват еротични сцени. Написах я на испански. Защитих дисертацията си през 1993 год. и беше издадена като книга първо в България, след това в Буенос Айрес, Аржентина.

Welches Hochschulfach hatten Sie inskribiert?

An der Universität in Havanna inskribierte ich Anglistik. Nach einem Jahr, zurück in Sofia, entschied ich mich wiederum für Anglistik, diesmal jedoch als Nebenfach. Als Hauptfach habe ich spanische Philologie gewählt, denn Spanisch war meine stärkere Sprache und ich mochte sie auch mehr.

Welchen Beruf haben Sie in Bulgarien ausgeübt und wie kamen Sie nach Wien?

Nach dem Studienabschluss arbeitete ich als Dolmetscherin in diversen Botschaften – in der nikaraguanischen, argentinischen und der peruanischen. An der Universität lernte ich auch Portugiesisch; so konnte ich später portugiesische Diplomaten in Bulgarisch unterrichten. Ich war auch in der indischen Botschaft tätig, und zwar mit Englisch. 1987 kam ich mit meinem ersten Mann, Boitscho Damjanov, nach Österreich. Er ist Journalist und arbeitete damals als Auslandskorrespondent in Wien. Das war noch vor der politischen Wende in Bulgarien und die Ehepartner durften in keiner österreichischen Behörde arbeiten. Um die Zeit zu nutzen, entschied ich mich, zu studieren. Zu diesem Zeitpunkt hatte ich schon zwei Kinder: Mein kleiner Sohn war gerade ein Jahr alt.

Und Sie immatrikulierten ein Promotionsstudium an der Universität Wien?

Ja. 1989 begann ich ein Promotionsstudium an der Fakultät für Philosophie der Universität Wien. Das Forschungsthema hieß „Besonderheiten der Frauen- und Männersprache in der lateinamerikanischen Literatur“. Das ist keine literarische, sondern eine soziolinguistische Fragestellung: sie untersucht die Unterschiede der Sprachmittel, deren sich Männer bzw. Frauen bedienen. In meiner Doktorarbeit untersuchte ich anhand von vier Romanen die Stil- und Sprachmittel von je zwei Autorinnen und Autoren: der Chilenin Isabel Allende, der Kolumbianerin Marvel Moreno und – auch aus Kolumbien – Gabriel García Márquez und Plinio Mendoza. Da alle vier fast zur selben Zeit schrieben, ließ sich leichter ein Vergleich ziehen. Alle vier Werke haben Merkmale des literarischen Stils „Magischer Realismus“. Ich un-

Люси с група бъдещи учителки на езици от групата майа

Lucy mit einer Gruppe zukünftiger Mayalehrerinnen

Люси с две жени от
Антигуа/Гватемала

Lucy mit zwei
Gesprächspartnerinnen
in Antigua/Guatemala

Момиченце с
типична носия
от Санта Ката-
лина на Езерото
Атитлан

Mädchen aus dem
Dorf Santa Catalina
am Atitlan-See in
typischer Tracht

Върху какви теми сте работили в научната Ви дейност и върху какви работите сега?

Дълги години работих по различията между мъжкия и женския език и имам много публикувани статии върху това как изглеждат мъжът и жената в поговорките на народите, като сравнявах поговорки на испански, български, немски и руски език. Тава са четирите езика, които добре владее. Изследвала съм журналистическия език, но вече не мъжки и женски различия, а като манипулация чрез използване на някои термини като метафори, евфемизъм, изразни средства за заобикаляне на реалността. Например в Гватемала, където има много насилие, в пресата не се съобщава за убити, а се използват заобиколни думи, като изчезнали, липсващи хора, думи, които да не звучат шокиращо.

Друга тема, с която съм се занимавала дълги години, е да изследвам поезията на жени от Централна Америка. Запознах се на един конгрес в Гватемала с няколко гватемалски поетеси, също с Джоконда Бели, много известна никарагуанска поетеса и писателка, и Консуело Томас, журналистка и поетеса от Панама. Всички те ми бяха много интересни, защото имаха необичайна поезия. Гватемалките имаха феминистка поезия, защото жените в Гватемала далеч нямат правата, на които се радват мъжете. Дори и да са равноправни по закони, в реалността жената там е потисната, очаква се от нея да изпълнява традиционните роли - в къщи с децата. А тези жени са работещи, разведени или вдовици, борещите се, еманципирани. Консуело Томас ми беше най-интересната, защото нейните стихове засягат много необичайни теми. Тя пише за гробаря, за проститутки, за старата мома, при това не им се присмива, а ги описва с дълбоко разбиране и нотка хумор. Има и чудесна еротична поезия.

Следващата тема, към която преминах, след като тази се поизчерпа, беше „Особеностите на многоезичието“, по която ме запали вторият ми съпруг Петер Цихон, професор в Института по Романистика и работил много на тема многоезичие и езиково съзнание във Франция и Швейцария. От една страна, считам себе си за многоезична, а от друга страна, моите деца, Цветелина и Петьо, ми бяха много интересни, защото са израснали с три езика - български, испански и немски. Дори Цветелина пише стихове на трите езика. Разглеждах многоезичието от гледна точка на индивидуално многоезичие - плюсове, минуси, емоции, защото езикът не е само език за комуникация, за предаване на мисли, той е свързан и с нашите емоции и чувства.

tersuchte die verschiedenen Aspekte des Sprachstils: Ausdrucksmittel, Metaphern, wie die AutorInnen Farbbenennungen verwenden und wie sie erotische Szenen beschrieben. Ich schrieb die Dissertation in Spanisch und promovierte 1993. Die Doktorarbeit ist in Buchform in Bulgarien und später in Buenos Aires, Argentinien erschienen.

Mit welchen wissenschaftlichen Fragestellungen haben Sie sich beschäftigt und an welchen arbeiten Sie jetzt?

Mehrere Jahre untersuchte ich die Unterschiede der Männer- und Frauensprache (Gender Studies). Viele meiner Aufsätze darüber, wie Frauen und Männer in Sprichwörtern dargestellt werden, wurden veröffentlicht. Ich habe spanische, bulgarische, deutsche und russische Sprichwörter miteinander verglichen. Diese vier Sprachen beherrsche ich gut. Weiters untersuchte ich die Journalistensprache im Hinblick auf die Verwendung von manipulativen Elementen wie dem Einsatz von Metapher und Euphemismen (Sprachmittel zur Umgehung der Realität). In Guatemala z.B., wo die Gewalt sehr hoch ist, wird in den Medien nicht von Ermordeten, sondern von Verschwundenen oder Verschollenen berichtet, also unter Verwendung von Wörtern, die weniger schockieren.

Eine Zeit lang beschäftigte ich mich dann mit der Frauenlyrik in Zentralamerika. Auf einem Kongress in Guatemala lernte ich neben einigen heimischen Dichterinnen Gioconda Belli, eine sehr berühmte nikaraguanische Schriftstellerin und Dichterin, sowie Consuelo Tomas, Journalistin und Dichterin aus Panama, kennen. Wegen ihrer außergewöhnlichen Poesie waren alle von großem Interesse für mich: die Guatemaltekinen vertraten den Feminismus in ihrer Poesie, denn die Frauen in Guatemala haben längst nicht die gleichen Rechte, wie Männer. Obwohl das Gesetz Gleichheit vorsieht, werden Frauen in der Realität unterdrückt: von ihnen wird erwartet, dass sie die traditionelle Rolle - zu Hause mit den Kindern - erfüllen. Diese Frauen aber hatten einen Beruf, waren geschieden oder verwitwet. Sie kämpften und waren emanzipiert. Am meisten interessierte mich Consuelo Tomas. Ihre Gedichte sind unkonventionell: sie schreibt vom Totengräber, von Prostituierten und von der alten Jungfer. Dabei macht sie sich nicht lustig, sondern beschreibt die Figuren verständnisvoll, aber auch mit einem feinen Humor. Auch ihre erotischen Gedichte sind wundervoll.

Nachdem ich dieses Thema für mich ausgeschöpft hatte, griff ich das nächste auf: Besonderheiten der Mehrsprachigkeit. Auf diese Idee brachte mich mein jetziger Mann Peter Cichon. Er ist Professor am Institut für Romanistik. Er hat sich lange mit der Fragen der Mehr-

От тази тема се прехвърлих върху темата за многоезицието в Латинска Америка, не вече индивидуално, а като езикова държавна политика. Този проект иска да свържа и с икономиката на страните. Темата ми беше „Влиянието на развитието на туризма върху запазване и загуба на индианските езици в Мексико и Гватемала“. С нея спечелих една стипендия на Австрийската националната банка, много добре дотирана, с която четири месеца обикалях из Мексико и Гватемала, и правих интервюта с двуезични хора от коренното население, живеещи и работещи в тези туристически райони. Концентрирах се само върху езиците на майте. Запознах се с много майте, те ме свързваха един с друг, обикалях по пазари, ходих в различни селища. Малко са майте, които имат висше образование, тъй като е много трудно, ако не владееш добре испански и ако не си материално осигурен, а и дискриминацията все още е много голяма.

За мен не беше толкова интересно точно колко хора говорят даден език, а дали има силна тенденция за изчезването му и кои са причините. Дали държавната политика подкрепя тези езици, има ли предавания по радио и телевизия, дали се преподават в училищата. В Мексико и Гватемала от няколко години насам се правят опити да ги съхранят, но някои са вече до такава степен на изчезване, че нищо не може да ги спаси.

Следващата година, 1997-ма, получих стипендия от моя университет за да продължа по проекта.

Кога започнахте да рисувате?

По време на интервютата през 1996-97 година се запознах с много аспекти от културата на тези народи, защото не може да се говори само за език и да се пише за хората, ако не се познават техните традиции, история, отношения в семейството, мироглед и др. Прочетох много книги, с голямо желание работих по тези теми. И тогава започнах да рисувам. Всъщност, винаги съм рисувала хубаво, от дете, да не звучи нескромно, но тогава вече се отключих. Индианците са с много ярки носии (наричат се уипил

sprachigkeit und dem Sprachbewusstsein in Frankreich und in der Schweiz beschäftigt. Ich selbst halte mich für mehrsprachig. Auch die Entwicklung meiner Kinder – Zwetelina und Petjo – war sehr interessant zu beobachten: sie wuchsen dreisprachig auf, lernten gleichzeitig Bulgarisch, Deutsch und Spanisch; Zwetelina schreibt sogar Gedichte in drei Sprachen. Ich untersuchte die Mehrsprachigkeit unter dem Aspekt der individuellen Mehrsprachigkeit: welche Auswirkungen sie hat, Vor- und Nachteile und Emotionen. Denn neben ihrer Funktion als Kommunikationsmittel ist die Sprache mit unseren Emotionen und Gefühlen verbunden. Später, in Lateinamerika, forschte ich wieder auf dem Gebiet der Mehrsprachigkeit, diesmal zur staatlichen Sprachpolitik mit Blick auf die Wirtschaft. Das Thema hieß „Der Einfluss der Tourismusedwicklung auf die Aufrechterhaltung bzw. auf das Aussterben der Indigenersprachen in Mexiko und Guatemala“. Für dieses Projekt bekam ich ein gut dotiertes Stipendium der Österreichischen Nationalbank. Das ermöglichte mir innerhalb von vier Monaten, beide Länder zu bereisen. So konnte ich zweisprachige Indigenen befragen, die in Tourismusgebieten arbeiteten. Ich konzentrierte mich ausschließlich auf die Mayasprachen. Die Maya-Frauen und Männer, die ich kennen lernte, schickten mich zu weiteren Mayas. So reiste ich von einem Markt zum anderen und von einem Dorf zum nächsten. Sehr wenige von ihnen hatten einen Hochschulabschluss. Das ist schwer erreichbar, wenn man spanisch nicht ausreichend beherrscht und materiell nicht abgesichert ist. Außerdem ist die Diskriminierung der indigenen Bevölkerung in diesen Ländern immer noch sehr hoch.

Es war mir nicht wichtig, wie viele Menschen eine bestimmte Sprache sprechen, sondern ob es starke Tendenzen für ein Aussterben dieser Sprachen gibt, ob die staatliche Politik die Aufrechterhaltung der Sprachen unterstützt, ob sie in den Medien gesprochen werden und ob sie auch unterrichtet werden.

Seit einigen Jahren versucht man in Mexiko und Guatemala, die bedrohten Sprachen zu retten. Bei manchen ist das Aussterben der Sprache so weit fortgeschritten, dass ihre Aufrechterhaltung nicht mehr möglich ist. Im Jahr 1997, habe ich von meiner Universität ein Stipendium für die Fortsetzung des Projektes erhalten.

Wann haben Sie zu malen begonnen?

Während der Indianer-Befragungen, 1996-97, lernte ich viele Aspekte der Kultur der Indianervölker kennen. Man muss mit den Traditionen, der Geschichte und der Weltanschauung der Menschen vertraut sein, um über sie schreiben zu können. Ich habe viele Bücher darüber gelesen und arbeitete sehr gerne daran. Und so begann ich zu malen. Eigentlich konnte ich schon immer malen, schon als Kind verspürte ich den Drang dazu. Die Indianer haben sehr farbenkräftige Trachten (Huipil und Telar) und ich war so beeindruckt von den pittoresken Märkten, von den bunt angezogenen Männern und Frauen, dass ich

La Habana

и телар) и аз бях толкова впечатлена от тези многоцветни пазари, от тези жени и мъже в пъстри дрехи, че започнах пак да рисувам. Също и мотиви от мои спомени от Хавана. Започнах върху коприна. Опитах с акрил, но не се получиха ярките цветове, които могат да се видят на Карибиците и в Централна Америка, и като дрехи, и като природа. Там слънцето грее по-ярко, емоциите са силни, хората са страстни и цветовете са невероятно наситени. Всичко това не може да се пресъздаде в пастелни тонове. Първата ми изложба беше през 1996 год. в една галерия във Виена. Досега имам над 10 изложби. Част от картините ми са на природна тематика, други пресъздават митове и легенди за майите, инспирирани от книги, спомени, мои фантазии и снимки.

Разкажете ми за часовете по испански, които водите в Икономическия университет? Как Ви приемат студентите?

През 1992-ра година, преди да защита дисертацията си, започнах работа в Икономическия университет на Виена като асистентка по испански. Преподавам главно икономическа терминология, а от около пет години съм и лекторка по испански в Института по Романистика към Централния университет на Виена.

В началото на преподавателската ми дейност ми беше много трудно, защото аз съм филолог по професия и не бях толкова добре запозната с икономическата терминология. Необходими са не само знания по езика, а и воденето на дискусии по основните икономически теми. Езикът има съдържание, не може човек да говори нещо, което не разбира. Преди това познанията ми бяха доста повърхностни по теми като причини за инфлацията, борса, брутен национален продукт или финансова терминология. Студентите имат доверие към преподавателя си и очакват да е компетентен по всички въпроси. Затова трябваше да се образувам и в тази насока. В часовете отделям време за да разкажа и нещо весело, да споделя случки от Латинска Америка. Така те учат и за културата на страната. Аз много си харесвам работата, преподавам с голямо желание и имам много хубави отношения със студентите си. С много от тях поддържаме контакт извън университета години след това. ★

Frutas tropicales

Papagayo

zu malen begann. Auch die Erinnerungen an Kuba haben mich dazu veranlasst. Ich begann mit Seidenmalerei. Dann versuchte ich es kurz mit Acrylmalerei, aber es waren nicht diese leuchtenden Farben, die man in der Karibik und in Zentralamerika sowohl in der Natur, als auch in der Bekleidung sehen kann. Dort scheint die Sonne heller; die Emotionen sind stark, die Menschen leidenschaftlich und die Farben prächtig. Das alles lässt sich nicht in Pastellfarbtönen wiedergeben. Die erste Ausstellung war 1996 in Wien und bis jetzt waren sie über zehn. Ein Teil meiner Bilder haben die Natur zum Inhalt, andere stellen Motive aus der Mythologie der Maya dar. Alle Bilder sind inspiriert von Büchern, Erinnerungen, Fantasien oder Fotoaufnahmen.

Erzählen Sie mir etwas über Ihre Spanisch-Vorlesungen an der Wirtschaftsuniversität. Welche Erfahrungen haben Sie mit den Studenten gemacht.

Im Jahr 1992, vor meiner Promotion, begann ich als Spanisch-Assistentin an der Wirtschaftsuniversität Wien zu arbeiten. Seit etwa fünf Jahren bin ich auch an der Fakultät für Romanistik der Universität Wien als Lektorin beschäftigt. Hauptsächlich unterrichte ich spanische Wirtschaftsterminologie. Der Beginn meiner Lehrtätigkeit war für mich sehr schwierig: Ich bin Philologin von Beruf und war mit der Wirtschaftsterminologie nicht so vertraut. Nur Sprachkenntnisse zu haben, reicht nicht aus, man muss auch über Fachkenntnisse verfügen, um über Wirtschaftsthemen diskutieren zu können. Die Sprache transportiert Inhalte, man kann nur über das sprechen, was man versteht. Vorher hatte ich nur oberflächliche Kenntnisse über Fragen wie Inflationsgründe, Börsen, Bruttoinlandsprodukt, Finanzierung etc. Die Studenten vertrauen ihren LehrerInnen und erwarten, dass er oder sie in allen Fragen kompetent ist. Deswegen musste ich mich auch in diese Richtung weiterbilden. In den Vorlesungen nehme ich mir immer Zeit, etwas Lustiges zu erzählen und Erfahrungen aus Lateinamerika mitzuteilen. Auf diese Weise erfahren die Studierenden auch etwas über die Kultur der Länder. Ich habe meine Arbeit sehr gerne und unterrichte mit Leidenschaft. Zu meinen StudentInnen habe ich ein gutes Verhältnis. Mit manchen von ihnen habe ich auch außerhalb der Universität Kontakt. ★

Изгодни мобилни разговори до България!

Говорете от Вашия мобилен телефон и eetybalkan само за:

13 цента/минута със стационарни телефони
33 цента/минута с мобилни телефони
и само за **9 цента** за кратки текстови съобщения (SMS)
по целия свят.

- без месечна такса / абонаментен план
- без допълнителен код за набиране
- без обвързващ договор
- без минимална сума, която трябва да изговорите

При въпроси, свържете се с нас:

eetybalkan

+43 (0) 681 83 0 83

info@eety.at

www.eetybalkan.at

За всички обаждания в чужбина ще бъде таксувана еднократно първоначална такса в размер от 10 цента при свързване със желания номер. Цените са в Евро, с включен ДДС, за минута (респ. SMS) и не важат за обаждания към импулсни телефони. Тарифите са актуални през цялото денонощие. Времето на таксуване и отчитане на разговорите е 60 секунди. Важат Общите търговски условия на eety-Telecommunications GmbH.

Става дума за
ТАНГО или за
НЕЩО ПОВЕЧЕ...

Музика, текст и танц в съзерцателно единство и чувствена величественост. Примаамливо и съблазнително, меко и грубо, едновременно агресивно и сантиментално, колебливо и решително, движения от сливане и отблъскване, световъртеж от изживявания. Чувствено, еротично, сетивно, начин да намериш и загубиш себе си едновременно. Двусмислено и противоречиво, понякога мрачно и потиснато, но истински вълнуващо - всичко това и вероятно много повече се събира в разбирането и усещането за танго.

Текст: Драгомира Никова
(Продължение от предходния брой)

Най-характерният инструмент, с който се изпълнява танго, е бандонеонът. Името му възниква от неговия изобретател Хайнрих Банд, в средата на XIX-ти век. Инструментът се свързва изключително с Аржентина и изпълнението на танго. Любопитното е, че през XX-ти век в Европа го пренасят германските емигранти от Аржентина, а още по-любопитното е, че изработката и износа на бандонеони

е от Германия. Те били толкова лансирани на пазара по онова време, че дори подбивали южноамериканските – аржентинските и бразилските. Жалкото е само, че традиционната технология за изработка на този инструмент вече не съществува. Счита се, че най-добре звучащите инструменти са се произвеждали до края на 70-те години. Звукът, възпроизведен от този инструмент, наподобявал звученето на орган. Едни от

най-известните бандонеонисти остават Анибал Тройло, Астор Пиацола, Хосе Либертейа.

Родината на тангото е Аржентина, но истинската история на тангото започва към средата на XIX-ти век от Буенос Айрес (Аржентина) и Монтевидео (Уругвай). Именно там са си дали среща много култури, привнесени от хора, емигрирали по тези места, за да търсят по-добър живот. Една

от причините за това става преселническа-та програма на тогавашното аржентинско правителство между 1880 и 1930 год., в която влизат предимно италианци, испанци, средноевропейци и евреи.

И така, новодошлите и тъмнокожите танцували по улиците, докато под звуците на цигулка, китара и флейта се обособили първите стъпки танго. В предградията и определени части на градовете Буенос Айрес и Монтевидео все повече се задълбочавали социалните проблеми – безработица, дребен криминалитет и проституция, което разгръща тангото до израз на силна екзистенциална нужда. В този момент на морална упадъчност и бедност, тангото се превръща в цяла културна идеология, разпространена предимно сред низшите слоеве на обществото. Ще бъде интересно да отбележа тук една статистика, според която по-голямата част от населението на Буенос Айрес по онова време се състояла от мъже. Те били много самотни поради причината, че съотношението на мъже към жени било 20 към 1. Неслучайно текстовете на тангото разказват истории за жената – за мъката, самотата и копнежа по нея, за кратките минути щастие, в допира на мъж с жена по време на изтанцувано танго.

Едва в началото на ХХ-ти век икономическата ситуация започва бавно да се подобрява, което се отразява и на широките маси на обществото. Тъкмо по това време ритъмът на тангото отскача през Атлантика и достига до салоните на Париж, където е прието с еуфория. От там продължава своя път на разпространение по света и става все по-модерно. До 1907 год. в Париж вече са се обособили 100 школи, а клубовете и събиранията, на които се танцува, се наричат „милонга“. Постепенно тангото става все по-разпространено, популярно, очаквано и обичано. Най-сетне и аржентинското висше общество акцептира този танц и с това възниква така нареченото класическо Танго Аржентино. С разпространението му в цяла Европа, тангото придобива различни нюанси, и с напасването на отделни концепции за движение възникват и разнообразни стилове и школи. Разширява се възможността за използване на повече видове инструменти, освен традиционните.

Бих нарекла тангото танц на интерпретацията и свободата на духа, търсещ външен израз в движенията. Тангото има своя индивидуалност, лице и характер. Участникът в тази танцово-музикална симулираност на

отношения търси другия, едновременно за да даде и за да вземе. Символиката на тангото се състои в постоянното търсене на отговори сред житейската самота и обърканост, която иска да разбере, но и да бъде разбрана, да обича, но и да бъде обичана, да се отдава, но и да получи отдаденост. Тангото може да бъде изживяно, но все още не е история, понеже е музика, текст и танц в единство от плът и кръв. То символизира вечни неща от живота ни, които не се изгубват като значение, и затова е живо. То е толкова въздействащо, че не остава безразлично дори за литературата, живописата, киното и драматургията. Този танц като изказ и въз-

можности е толерантен; докато се развива, запазва основната си форма, но винаги е свободен за интерпретации. Той няма точна хореография, а в същото време има точно определен стил. Да поемеш воденето на танца означава да носиш отговорността за движенията, динамиката и ритъма, в който повеждаш половинката си, символ на отговорността, която носим в живота си. Това е определено чувство или преход от състояние в състояние, чийто водещ смисъл остава човешката нужда от споделеност.

Световният ден на Тангото е 11-ти декември. ★

Дунавски и Волжки българи - митове и факти

Историята на дунавски и волжки българи през средновековието е сред актуалните теми в съвременната медиевистика. Пъвърде често обаче при подредбата на фактите изследователите боравят със закъстенели теории, предразсъдъци, нерядко добиващи формата на историографски митове.

Настоящият текст представя най-фрапирните графети в разработката на историко-културното битие на двата български масива, създали свои държави съответно на Долни Дунав и на Средна Волга.

Трети мит - ТЮРКОЕЗИЧИЕТО

Дунавски и волжки българи често са сравнявани и въз основа на т. нар. *тюркоезична характеристика* на населението в двете държави на Долни Дунав и на Средна Волга. И ако в културата на аспаруховите българи тюркоезичието с редица уговорки има индикации в изворовия материал, то не така стоят нещата във Волжка България. Дали и до каква степен българите-кутригури, създали Волжка България, имат подобни характеристики, не може да се каже с положителност. В свое изследване през 40-те години на ХХ в. руският историк А. Смирнов, анализирайки корените на татарския народ, представи доказателства за вторичната тюркизация на населението във волжкия регион в периода на хазарското господство и печенежките нашествия от IX-X в. Въпреки това, тюркият елемент в културата на домонголска Волжка България все още не може да бъде точно установен и изчерпателно анализиран поради липса на паметници, носещи подобни характеристики. Трябва да отбележим, че никъде в писмените извори не е поставяно равенство между тюрки и волжки българи. Тъкмо напротив, от Ибн Фадлан насетне персийски и арабски автори говорят за българи и тюрки като за два различни етноса. Показателно е и онова сведение на арабския космограф ад-Димашки, в което на въпроса „Какъв народ сте вие?“

волжките българи отговарят: „Ние сме народ, роден между тюрки и славяни“. Този отговор визира географското положение на Волжка България, а не смесения характер на населението ѝ, както са склонни да твърдят ред изследователи. В него се разкрива самоосъзната етническа и културна диференцираност на волжките българи от славяни и тюрки.

В определянето на езиковите характеристики на волжките българи изворите са предпазливи. В персийския аноним „Худуд ал-алам“ езикът им е назван като „особен“, а хорезмийският учен ал-Бируни свидетелства за език, „смесица от тюркски и хазарски“, като изрично уточнява, че той се говори само в гр. Сувар. Трябва да отбележим, че източниците пределно добре познават и назовават тюркския език и едва биха премълчали, ако той бе факт във Волжка България. Накратко казано, тезата за тюркоезичното население на държавата на Волга все още няма пряко потвърждение в изворовата база.

Четвърти мит - ТАНГРИЗМА

Сред силно митологизираните теми е тази за религиозните вярвания на дунавски и волжки българи. Известно е, че благодарение на близостта си с Византия, първите често попадат в полезрението на ромейските хронисти и чрез техните летописи научаваме, макар откъслечно и съвсем не безпристрастно, за религиозните представи в Аспарухова България. За вярванията на волжките българи до X в. съществуват неясни сведения с археологически произход. Това дава поле на действие на графетната теза, поставяща под един знаменател българи и тюрки. Чрез нея се „внася“ тангрис-

Текст: Д-р Георги Владимиров
(Продължение от предходния брой)

ката вяра и се вмениява като присъща и на дунавски, и на волжки българи. На практика сведения за това липсват, особено в културата на средноволжкия регион, което, от своя страна, дискредитира тангриската позиция като преднамерено спекулативна. Нещо повече – сред волжките българи изцяло липсва култ към коня и конника във вида му, засвидетелстван на Долни Дунав. Волжките българи нямат свой „Мадарски конник“, което се тълкува многопосочно – като израз на тяхната уседналост (по израза на руската изследователка Св. Плетньова), като друг тип мисловна нагласа, в която липсва мощният външен стимул, наречен Византия и т.н. Подобна е и ситуацията с известния „Именник на българските канове“, чиято поява в Дунавска България като израз на утвърдена вековна държавна традиция се свързва с извечната борба за равнопоставеност със съседна Византия. Прави впечатление, че в този документ не се споменава и дума за „другите българи“ на Волга. Извеждането на владетелската генеалогия на дунавските и волжките българи има своите противоположни, идеологически обосновани и исторически предопределени насоки.

„Именник на българските канове“ – владетелският летопис на дунавските българи

Мадарският конник – емблема на дунавскобългарската държавност

ОБОБЩЕНИЕ

На първо място, отново трябва да подчертаем изначалната сходна, но не и идентична културна авансираност на дунавските българи-уногондури и волжките българи-кутригури. Сравнително краткото историческо общуване между тях в рамките на Старата Велика България не успява напълно да заличи формиралите се в предходната епоха антагонистични черти – сблъсъците и конфликтите през VI в., краткотрайното им “присъствие” в политическите и културни рамки, съответно на Тюркутския и Аварския каганати. И макар културното наследство на Кубратова България да е делегирано на новите държавни образувания, за негов основен приемник може и трябва да се счита Дунавска България. Изглежда държавата на Аспарух в голяма степен пренася в новите територии духа и порядките на Велика България, превръщайки се и в очите на тогавашните хронисти в “Новата” Велика България. Тя усъвършенства културните характеристики от великобългарския период отвъд Дунав, усвоява новите територии на Балканите и ги превръща в “българското пространство” със свои, различни от господстващите в региона християно-ромейски порядки.

Формирането на културните характеристики на западните българи-кутригури и създадената от тях държава протича по друга схема. Сред причините за това са вероятната липса на избистрени държавотворчески традиции, активна етнодинамика в новите територии, която пренява пространственото “установяване”,

пълното отсъствие на мощно идеологическо пре-дизвикателство от ранга на Византия. Поради това усядането на волжките българи в региона на Средна Волга е далеч по-продължително, контактите с “автохтонния свят” са спорадични и ограничени, а близостта до Степния коридор и ранната зависимост от Хазарския каганат задават “статично поле” в културното развитие на Волжка България до ислямизацията ѝ през втората половина на IX в.

Що се касае до често проявяващия се в медиевистиката компаративен дискурс между дунавско-български и волжко-български културен кръг, трябва да се има предвид, че е необходима известна предпазливост в тази посока. Обективното проучване показва, че освен общ етноним и отчасти културно наследство, в дунавската и волжката “вселена” са налице повече различия, отколкото сходства. Общи характеристики на база тюркски черти, религиозни белези или “заварено славянско начало” в двете държави са фактически недоказуеми. По тази причина трябва да бъдат избягвани историографски “транслации” от двата културни модела и ползването им като удобни, но неверни интерпретативни шаблони. Прецизният анализ на културните характеристики на Дунавска и на Волжка България извежда като тяхна обща черта специфичен синкретизъм, който в никой случай не може категорично да ги “помести” в една конкретна духовна сфера. Това придава оригиналност на двете български “вселени”, които е коректно да бъдат разглеждани като равностойни прояви на исторически предопределена култура-поведение. ★

Donau- und Wolga-Bulgaren: Mythen und Fakten

Zusammenfassung

Dritter Mythos: DIE TURKSPRACHE

Nur in der Sprache der Donaubulgaren – allerdings mit großem Vorbehalt – könnten Wörter mit türkischer Abstammung nachgewiesen werden. Im persischen Geographiebuch *Hudud-al-Alam* (Weltregionen) wird die Sprache der Wolgabulgaren als *sonderbar* bezeichnet. Der persische Universalgelehrte Al-Biruni empfand die Sprache als *eine Mischung zwischen einer Turksprache und Khasarisch*. Die Autoren waren mit den Turksprachen vertraut. Sie hätten berichtet, dass sie bei den Wolgabulgaren eine dieser Sprachen erkannt hätten.

Vierter Mythos: DER TENGRI-KULT

Da es über den Glauben der Wolga-Bulgaren bis ins 10. Jh. keine eindeutigen archäologischen Belege gibt, wird gerne behauptet, dass das Volk an der Wolga gemeinsame Glaubensvorstellungen mit den Turkvölkern hatte. Das führt dazu, dass der Tengri-Kult (auf bulg. Tangra, Himmelsgott) als Glaubenskult sowohl der Wolga- als auch der Donaubulgaren dargestellt wird. Die Beweise jedoch fehlen, was den Tengri-Kult an der Wolga spekulativ erscheinen lässt. Weiters fehlt der Kult des Pferdes und des Reiters: Die Wolgabulgaren haben keinen Reiter von Madara (Monumentalrelief im heutigen Bulgarien).

SCHLUSSWORT

Das Zusammenleben der beiden Völkergruppen innerhalb des Großbulgarischen Reiches war zu kurz um die Spuren der vorangegangenen Epoche ganz zu löschen: Die Wolgabulgaren waren Teil des Awaren- und die Donaubulgaren Teil des Turkuten Reiches. Unter den späteren ungleichen historischen Bedingungen entwickelten sich die beiden Staaten weiter auseinander. Jede objektive Untersuchung würde gemeinsame Charakteristiken hinsichtlich türkischer, religiöser oder slawischer Merkmale ausschließen. ★

Да спасим Иракли – там, където планината целува морето...

Иракли е местност, разположена в средата на българската черноморска ивица, където свършва Стара планина - точно над нос Емине. Отстои на 9 км от гр. Обзор, на 3 км от Баня и на около 20 км от гр. Бяла. Близо е до Несебър и Слънчев бряг, но въпреки това Иракли е все още напълно недокоснат от бетонния кич и безвкусицата на някои постройки в региона.

Текст: Йорданка Динева и Асен Генев

Иракли-Емине е територия с богато историческо наследство. Има сведения, че през VII век там се е издигала крепостна стена, а Емона (сега село близо до Иракли) е било голям град. Известното му пристанище било обект на много нападения и завоевателски апетити. По време на османското иго крепостта запада и се срутва, а местността Емона остава изолирана дори и през икономическия подем на новоосвободеното княжество България, което запазва красотата в региона.

Иракли е дом на богата, разнообразна и дива природа. Районът представлява ботанически оазис, охраняващ редица редки растителни видове, животни, десетки разновидности на гъби и важни за опазване местообитания, някои от които са вписани в Червената книга на Република България и са защитени от Закона за опазване на околната среда.

Въпреки че на територията му има къмпинг и бунгала на различни институции, той е известен с девствената си природа и чистата околна среда, която не може да се срещне почти никъде по българското крайбрежие на Черно море.

Но не природата е най-голямата ценност на Иракли, а чувството, усещането за спокойствие. Това тихо кътче, откъснато от цивилизацията, привлича като магнит и дава подслон от напрежението на големия град, от ежедневието и проблемите. Иракли е такова място, където и човекът, и природата, все още дишат.

Иракли трябва да бъде спасен!

Местността Иракли е предложена за включване в европейската мрежа „НАТУРА 2000“. Въпреки огромното нежелание на правителството, под натиска на обществеността, екоорганизациите, учените от БАН и Европейския Съюз, териториите са приети в предложението научно обоснован вариант по Директивата за местообитанията. Въпреки, че площта на зоната по Директивата на птиците е намелена по площ, цялата местност Иракли влиза в състава на НАТУРА 2000 зоните – една за опазване на местообитанията и друга за опазване на птиците.

Реалното опазване на защитените от НАТУРА 2000 зони и защитените по българското законодателство територии обаче, е друга страна на въпроса, и все още не се е случило. Хотелите и курортите се роят, продават се на зелено, изливат отпадните води в морето и евентуално при добро желание даже се узаконяват... впоследствие.

Още през лятото на 2006 год. група демонстриращи младежи лягат пред багерите, зейнали над Иракли. Инвеститорът Суис Пропъртис, швейцарска собственост, започва строителство без строително разрешение. Строежът е спрял, но намеренията остават, а Община Несебър безрезервно подкрепя план за застрояване на Иракли от 1997 г.

Министърът на околната среда и водите е притиснат на 2 пъти да издаде забрана за всякакви дейности, включително строителство, на Иракли. Вторият път обаче, в

Дивният плаж на Иракли
Der wilde Strand Irakli

Иракли
Irakli

Retten wir Irakli – dort wo der Berg das Meer küsst...

Irakli ist ein Gebiet, in der Mitte der bulgarischen Schwarzmeer-Küste, dort wo das Balkangebirge endet – genau über der Landspitze „Emine“. Es ist 9 km von Obzor, 3 km von Banja und cirka 20 km von der Stadt Biala entfernt. Trotz der Nähe zu Nessebar und dem Sonnenstrand ist Iriakli immer noch unberührt vom Betonkitsch und der Geschmacklosigkeit mancher Neubauten der Region.

Text: Jordanka Dineva, Assen Genov
Übersetzung: Irina Hantschl

Плажът Иракли
Der Strand Irakli

Река Вая
Vaya Fluss

Irakli-Emine ist eine Gegend mit einem reichen historischen Erbe. Überlieferungen zu Folge stand dort im 7. Jh. eine Burg und Emona (ein Dorf in der Nähe von Irakli) war eine große Stadt. Ihr berühmter Hafen war Objekt mehrerer Überfälle und Begehrlichkeiten. Während des osmanischen Jochs verlor die Burg an Bedeutung und verfiel. Die Region um Emona blieb auch während des wirtschaftlichen Aufschwungs in dem nun befreiten Königreich Bulgarien isoliert, wodurch die ursprüngliche Schönheit der Gegend bewahrt wurde.

Irakli ist eine reiche, vielfältige und wilde Naturlandschaft. Die Region ist eine botanische Oase, die in schützenswerten Lebensräumen Tiere und eine Reihe seltener Pflanzenarten, sowie viele Arten von Pilzen bewahrt. Manche davon sind im Roten Buch der Republik Bulgarien eingetragen und stehen unter Naturschutz.

Trotz einer Campinganlage und Ferienbungalows verschiedener Institutionen, ist die Gegend für ihre jungfräulich saubere Natur berühmt, die man fast nirgendwo mehr an der bulgarischen Schwarzmeer-Küste findet.

Das Gefühl der Ruhe aber ist das Wertvollste an Irakli. Diese ursprüngliche Landschaft fernab von Stress und Hektik der Großstadt, lässt den Alltag mit seinen Problemen vergessen. Irakli ist ein Ort an dem Mensch und Natur noch durchatmen können.

Irakli muss gerettet werden!

Irakli wurde für das europäische „Natura 2000“ Netzwerk vorgeschlagen. Diese Gebiete wurden, gegen den enormen Widerstand der Regierung und dem Druck der Öffentlichkeit, der Ökoorganisationen, der Mitglieder der Bulgarischen Akademie der Wissenschaften und der Europäischen Union, in der vorgeschlagenen wissenschaftlich belegten Variante der Richtlinie für den Schutz der Lebensräume aufgenommen. Das gesamte Gebiet Irakli ist nun in die „Natura 2000“ Zonen aufgenommen - einerseits zur Sicherung der Lebensräume und andererseits für den Schutz der Artenvielfalt der Vögel.

Der tatsächliche Schutz dieser Gebiete ist aber noch nicht gewährleistet: die Hotels und die Badeorte vermehren sich rasant, die Hotels werden „grün verkauft“, sie leiten ihre Abwasser ins Meer ab und bekommen bei gutem Willen eine Bewilligung - im Nachhinein.

Bereits im Sommer 2006 legten sich eine Gruppe demonstrierender junger Menschen vor die Bagger, die versuchten, Irakli zu verschlingen. Der Investor „Swiss properties“ begann mit dem Bau ohne eine Baubewilligung. Der Bau wurde gestoppt, aber das Vorhaben bleibt. Die Gemeinde Nessebar unterstützte leider seit 1997 bedingungslos den Plan für die Bebauung von Irakli.

Der Umweltminister war schon zwei Mal gezwungen, jegliche Aktivitäten, inklusive Bauaktivitäten, in Irakli zu verbieten. Beim zweiten Mal wurden, trotz existierender europäischer Gesetze und Standards, 1000 Hektar einfach aus der Verordnung gestrichen. Dies erfolgte auf Grund eines alten Bebauungsplans, in dem „Natura 2000“ noch nicht existierte. Ausgerechnet in diesen Gebieten befinden sich auch die Grundstücke von „Swiss properties“ und so steigt

противоречие със законите и европейските стандарти, той изважда от заповедта 1000 дка на основание на стария устройствен план на Несебър, в който НАТУРА 2000 не съществува. В извадените площи влизат земите на Суис Пропъртис, което дава тласък на нов опит за застрояване на местността.

В перфектен дует започва разрушаването на Иракли – инвеститорът Суис Пропъртис отново започва строеж, а община Несебър разкопава устието на река Вая и изсича цялата лонгозна горичка там – предмет на опазване на НАТУРА 2000 зоната по поръчка на Министерството на бедствията и аварията – борба с наводненията. Канализирането на реката удобно съвпада с плановете на инвеститора на селище край реката (Riverside Village Irakli).

Иракли може да бъде спасен само от нас!

Екоорганизациите предприемат действия в защита на местността. В резултат, регионалната инспекция по околната среда и водите в Бургас издава заповед за забрана на строежа на ваканционното селище на Суис Пропъртис и налага глоба на Община Несебър за незаконосъобразно издаване на разрешително за строеж. Инвеститорът няма екологична оценка на базата на строителство в защитена от НАТУРА 2000 зона и няма разрешително за заустване на отпадни води. Това обаче не го притеснява – строителството продължава, а активността на държавата спира до тук. Оставаме само ние, хора с различни професии и места на живот, с различен опит и възможности, които с много любов и много болка искат да предпазят от разрушение Иракли, този уникален по рода си регион в България! ★

wieder der Druck der Bebauung dieser Region.

In einem perfekten Duett der Zerstörung von Irakli beginnt der Investor „Swiss properties“ erneut mit dem Bau, während die Gemeinde Nessebar das Bett des Flusses Vaja ausbaggert und das dazugehörige Longos-Wäldchen abrodet. Genau dieser Wald ist auf Wunsch des Ministeriums für Katastrophenschutz in das Programm von „Natur 2000“ aufgenommen worden - zur Bekämpfung von Überflutungen.

Die Umleitung des Flusses kommt, sicher nicht zufällig, den Plänen des Investors, einen Badeort am Ufer des Flusses zu errichten, („Riverside Village Irakli“) sehr gelegen.

Nur wir können Irakli noch retten!

Die Öko-Organisationen starteten Aktionen zum Schutz des Gebietes. Daraufhin verordnete die regionale Behörde für Umwelt und Gewässer in Burgas ein Bauverbot für die Ferienanlage von „Swiss properties“ und verhängte eine Strafe gegen die Gemeinde Nessebar wegen illegaler Vergabe einer Baubewilligung. Das Bauprojekt des Investors wurde weder einer Umweltverträglichkeitsprüfung unterzogen, noch hat der Investor eine Bewilligung für die Entsorgung von Abwasser.

Das stört ihn aber nicht – der Bau geht weiter und die Regierung sieht tatenlos zu.

Es bleiben also nur wir, Menschen mit vielen unterschiedlichen Berufen und Wohnorten, mit vielen unterschiedlichen Erfahrungen und Möglichkeiten, die mit viel Liebe und Wehmut das einzigartige Naturschutzgebiet von Irakli vor der Zerstörung bewahren wollen. ★

Wo ist der Wald? Wo ist der Fluss?

Посегателството върху природата

Die Angriffe auf die Natur

Подкрепете ни като изпратите протестни писма на: Укрепете ни и подкрепете ни! Подкрепете ни и подкрепете ни! Подкрепете ни и подкрепете ни!

www.nesebarinfo.com

Община Несебър - кмет Николай Димитров
Gemeinde Nessebar - Bürgermeister Nikolai Dimitrov

www.moew.government.bg

CONTACT@MOEW.GOVERNMENT.BG
министърът на околната среда и водите д-р Джевдет Чакарров
Dr. Djevdet Chakarov- Bulgariens Umweltminister

www.swissproperties.net

инвеститорът Суис Пропъртис
Der Investor „Swiss properties“

Или се свържете с нас: Oder kontaktieren Sie uns:

CONTACT@FORTHENATURE.ORG
WWW.DASPASIMIRAKLI.ORG
WWW.FORTHENATURE.ORG

*die Hotels werden „grün“ verkauft - Verkauf/Kauf von Immobilien (inkl. Hotels) in der Planungsphase. Auf Grund der günstigen Preise werden viele Investoren angelockt. In manchen Fällen fehlt jedoch die Baugenehmigung oder die Bauarbeiten werden mangels Geldmitteln eingestellt.

Пазарът на недвижима собственост в България

Цените на имотите в България скочица през последните години драстично. Върховият момент можеше много добре да се забележи малко преди България да стане член на ЕС. На най-силно търсене се радваха атрактивните райони като Черноморието, планинските райони и старите градове на страната.

Текст: Радослава Савова

Повишението на цените не пропусна и столицата, като различията в цените варират много драстично според местонахождението на обекта. За наемане на офис сграда, намираща се в идеалната част на града, се плаща от 15 до 20 €/m² (WKO, отчет от 26.12.2007).

Според експертна оценка цените на имотите в България в периода от 2004 до 2007 г. са нараснали с 300 %. Вследствие на това едно 2-стайно жилище в най-скъпия квартал на столицата „Иван Вазов“ струва 1.832 €/m², а в най-евтиния „Обелия“ 737 €/m² (всички данни са от статистиката на www.imoti.net). Цената на съответните апартаменти за отдаване под наем е: 5,98 €/m² и 3,51 €/m². От тук следва, че възвръщаемостта на вложените средства за 1 година е равна съответно на 3,92 % и 5,71%. Като сравнение можем да отбележим, че на имотния пазар във Виена картината е подобна. Проблемът е, че двете държави, освен цените на имотите, не могат да бъдат сравнявани по други показатели - стандарт на живот, икономическо развитие, качество на имотите, правна сигурност и др.

Много експерти са на мнение, че на българския пазар се е образувал „балон“. Корелацията между средния приход на населението и цените на имотите и наемите е в дълбоко противоречие. Към това се прибавя и факта, че около 20-25% от имотите под наем стоят празни, а много надценени обекти на Черноморието не намират своя купувач. Балонът се раздува още повече от структурата на чуждестранните купувачи: има пенсионери, които търсят спокойствие и млади семейства, които искат да започнат нов живот. Но има и инвеститори, които искат да вложат своя капитал, а те самите няма никога да видят нито България, нито своята новозакупена къща.

В заключение става ясно, че българския пазар ще се нормализира много скоро и тогава ще се задържат цените само на истински качествените имоти. ★

Der Immobilienmarkt in Bulgarien

Die Preise für Immobilien in Bulgarien sind in den letzten Jahren massiv gestiegen. Den Höhepunkt konnte man besonders gut kurz vor dem EU-Beitritt des Landes mit 1.01.2007 beobachten. Stark nachgefragt waren die attraktiven touristischen Regionen an der Schwarzmeer-Küste, die Berggebiete und Altstadt-Lagen.

Text: Radoslava Savova

Die Preiserhöhungen sind auch an der Hauptstadt Sofia nicht vorübergegangen. Die Preisunterschiede variieren sehr stark je nach Lage der Immobilie. Für die Anmietung von Büroräumlichkeiten in Toplagen in Sofia sind monatliche Mietpreise von 15 bis 20 €/m² zu bezahlen (WKO/ Bericht 26.12.2007).

Laut Expertenschätzungen haben die bulgarischen Immobilienpreise zwischen 2004 und 2007 um 300% angezogen. Infolge dessen kostet eine 2-Zimmer Wohnung im teuersten Bezirk von Sofia „Ivan Vazov“ 1.832 €/m² und im billigsten – „Obelia“ 737 €/m² (alle Angaben von der Statistik der Immobilien Plattform www.imoti.net). Die Mietpreise für die genannten Bezirke sind dementsprechend 5,98m²/€ und 3,51m²/€. Somit beträgt die Eigenkapitalrentabilität einer Wohnung in „Ivan Vazov“ für ein Jahr brutto 3,92% und für „Obelia“ 5,71%. Wenn die Immobilienpreise in Wien zu Vergleichszwecken herangezogen werden, ergibt sich ein ähnliches Bild. Das Problem bei dem Vergleich ist, dass die beiden Staaten außer der Immobilienpreise nichts gemein haben – der Lebensstandard, die Wirtschaftsentwicklung, die Qualität der Immobilie, Rechtssicherheit, etc.

Viele Experten fürchten, dass sich eine Blase auf dem bulgarischen Markt gebildet hat. Die Korrelation zwischen den Durchschnittseinkommen der Bevölkerung und den Immobilien- und Mietpreisen sei extrem verzerrt. Noch dazu stehen 20-25% der Mietwohnungen leer, viele überbewertete Ferienwohnungen am Meer finden keinen Käufer. Die Immobilienblase wird noch von der vorhandenen ausländischen Käuferstruktur gedehnt: Es gibt Pensionisten, die einen Ruhesitz suchen und junge Familien, die ein neues Leben beginnen wollen. Es gibt aber auch Investoren, die rein zur Geldanlage kaufen und weder Bulgarien noch ihr eigenes Haus jemals sehen.

Schlussendlich wird klar, dass der bulgarische Markt sich bald normalisieren wird und nur die Preise für wirklich qualitativ hochwertige Immobilien Stand halten werden. ★

Закон за наемните отношения

Според закона за наемните отношения има различни форми на подобрения по жилището, както и законово фиксирана максимална сума, която един брокер може да изисква като комисионна.

Според закона за наемните отношения се различават 2 форми на обезпечение за направени инвестиции:

1. парично обезщетение, което наемателят има право да изиска от наемодателя за извършени от него подобрения (8-ми брой на списанието);
2. парично обезщетение за инвестиции, мебели, специални подобрения и т.н., които напускащият наемател договаря със следващия наемател

Някои наемодатели (преди всичко строителни сдружения с идеална цел) дават възможност напускащият наемател да установи връзка с новия наемател с цел уговаряне на евентуално обезпечение за направените инвестиции. Така се изяснява дали бъдещият наемател е готов да заплати подобни инвестиции. Някои наемодатели дори позволяват на напускащия наемател да търси свой приемник.

По правило новият наемател не е задължен да приеме поставените условия. Напускащият наемател от своя страна има право да демонтира и отстрани всички направени от него инвестиции, които не представляват неделима и трайна част от жилището.

Наемодателят не е задължен по закон да осигури контакт с цел уговаряне на евентуални обезпечения между новия и напускащия наемател, следователно последният няма право да настоява наемодателят да осигури възможност за преговори с евентуален нов наемател, освен ако това не е предварително договорено.

*В практиката желаещите да наемат на всяка цена определено жилище лесно се съгласяват да заплатят изисканото от предишния наемател обезпечение. В слу-

чай на неправомерно завишено обезпечение (незаконно обезпечение), новият наемател може и трябва да направи нужните законови постъпки, за да се защити.

Досегашният наемател може да изиска за направените от него инвестиции само настоящата им стойност (актуалната стойност към датата на предаването). Допустими са и обезпечения за мебели, които остават в жилището (от законова гледна точка става въпрос за откупуване на тези мебели).

СЪВЕТ: При предаване на жилището направете снимки на предадените/приетите инвестиции и мебели, и изгответе инвентарен списък с подписите на двете страни, преговарящи за сумата по обезпечението. Ако не сте сигурни каква е стойността на инвентара, можете да възложите установяването на настоящата стойност на вещо лице.

НЕЗАКОННИ ОБЕЗПЕЧЕНИЯ

Едно обезпечение е недопустимо, когато:

- се изисква за несъществуващи инвестиции, т.е. при заплащане на обезпечение за празно жилище. Също така е забранено изискването на обезпечение, например, заради специалното му местоположение или наличието на общи части от типа на сауна, басейн и др. Тези разходи са включени в сумата за наема;
- направените инвестиции не съответстват на обезпечението, т.е. наличните инвестиции покриват само част от стойността на обезпечението.

КОМИСИОННА

Задачата на брокера на недвижими имоти е да установи контакт между предлагащия

Текст: редакцията
Подробна информация по темата може да намерите в брошурата „Mietrecht“, издадена от Kammer für Arbeiter und Angestellte für Wien

жилище (наемодател, продавач) и търсещия (наемател, купувач), както и да посредничи при сключването на договор.

По правило брокерът влиза в договорни отношения (често само устно), както с отдаващия, така и с търсещия жилище, т.е. извършва услуга и на двете страни, и има право да уговори отделна комисионна с всяка една от тях. Това го задължава да защитава интересите и на двете страни по сделката.

Максималните размери на комисионните са законово установени с Наредбата за брокери на недвижими имоти (IMV) на министъра на икономиката от 1996 г. Комисионните подлежат на облагане с ДДС.

МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА КОМИСИОННИТЕ В АВСТРИЯ

При наем:

- За срок под 2 години: *един брутен наем + 20% ДДС;*
брутен наем = нетен наем + разходите за общите части (без ДДС)
- За срок от 2 до максимално 3 години: *два брутни наема + 20% ДДС;*
- Над 3 години и безсрочни: *три брутни наема + 20% ДДС.*

При покупка на жилище:

- до € 36,336,42 – съответно по 4%;
- от € 36,336,43 до € 48,448,49 – по € 1.453,4;
- над € 48,448,50 – по 3%.

Към горните стойности се прибавят допълнително 20% ДДС и от двете страни (продавач и купувач). ★

Mietrechtsgesetz

Nach Mietrechtsgesetz gibt es unterschiedliche Formen von Ablöse und eine gesetzlich festgestellte maximale Höhe der Provision des Maklers.

Nach Mietrechtsgesetz /MRG/ sind also 2 Formen von Ablöse zu unterscheiden:

1. dem Anspruch auf Investitionersersatz, der dem ausziehenden Mieter gegenüber dem Vermieter per Gesetz zusteht (8. Ausgabe der Bulgaren in Österreich);
2. dem Anspruch auf die Ablöse von Investitionen, Möbeln, Sonderausstattungen etc., den der ausziehende Mieter mit dem Nachmieter vertraglich vereinbart

Manche Vermieter (vor allem Gemeinnützige Bauvereinigungen) ermöglichen, dass sich der ausziehende Mieter mit dem neuen Mieter in Verbindung setzt, um über eine Ablöse zu verhandeln. Dabei kann abgeklärt werden, ob der zukünftige Mieter bereit ist, dem bisherigen Mieter eine Zahlung für die vorhandenen Einrichtungen und Investitionen zu leisten. Manche Vermieter erlauben sogar, dass der ausziehende Mieter selber einen Nachfolgemmieter sucht.

Der neue Mieter ist dazu prinzipiell nicht verpflichtet. Umgekehrt ist aber auch der bisherige Mieter berechtigt, alle Investitionen, die nicht fix und dauerhaft mit der Wohnung verbunden sind, abzumontieren und zu entfernen.

Der Vermieter ist aber gesetzlich NICHT verpflichtet, dem ausziehenden Mieter die Möglichkeit zu geben, mit dem nachfolgenden Mieter eine Ablösevereinbarung zu treffen. Als ausziehender Mieter kann man also nicht darauf bestehen, dass der Vermieter eine Ablösevereinbarung mit einem eventuellen Nachfolgemmieter ermöglichen muss, außer dies wird mit dem Vermieter vertraglich vereinbart.

* In der Praxis lassen sich Wohnungssuchende, die eine konkrete Wohnung unbedingt haben wollen, natürlich sehr leicht davon „überzeugen“, dem Vormieter die

Investitionen und Möbel abzulösen und zwar meist zu dem Betrag, den der Vormieter fordert. Als Nachfolgemmieter sollte man dabei aber immer darauf achten, dass kein überhöhter Betrag (=verbotene Ablöse) verlangt wird, und allenfalls die möglichen rechtlichen Schritte ergreifen.

Der bisherige Mieter kann mit dem Nachmieter den Zeitwert (das ist der aktuelle Wert zum Zeitpunkt der Übergabe) der von ihm durchgeführten Investitionen als Ablöse vereinbaren. Auch eine „Ablöse“ für Möbel, die der Vormieter in der Wohnung lässt, ist zulässig (dabei handelt es sich rechtlich betrachtet um den Kauf dieser Möbel).

TIPP: Machen Sie bei Wohnungsübergabe eine Inventarliste, die von beiden Vertragspartnern der Ablösevereinbarung unterzeichnet werden soll und Fotos von den übergebenen/übernommenen Investitionen und Möbeln.

Wer sich unsicher fühlt, was Möbel und Inventar wert ist, kann einen Sachverständigen mit der Schätzung des Wertes beauftragen.

VERBOTENE ABLÖSE

Unzulässig sind Ablösen dann, wenn

- für den gesamten Betrag überhaupt keine Gegenleistung geboten wird, die Zahlung also etwa nur erfolgt, um die leere Wohnung überhaupt zu bekommen. Auch eine besondere Wohnumgebung oder die Ausstattung der Wohnhausanlage mit besonderen Gemeinschaftsräumen (z.B. Sauna, Schwimmbad, etc.) sind keine ablösefähige Gegenleistung; dafür zahlt man ja das Mietentgelt, oder
- für einen Teil des Betrages keine gleichwertige Gegenleistung geboten wird, wenn also nur einem Teil der geleisteten Zahlung eine Gegenleistung gegenüber steht.

Text: die Redaktion
Die Information finden Sie detailliert in der Broschüre „Mietrecht“, herausgegeben von der Kammer für Arbeiter und Angestellte für Wien

PROVISION

Die Aufgabe eines Immobilienmaklers ist es, Wohnungsabgeber (Vermieter, Verkäufer) und Wohnungsinteressenten (Mieter, Käufer) zusammenzubringen und zwischen ihnen einen Vertragsabschluss zu vermitteln.

In der Regel lässt sich der Immobilienmakler sowohl vom Abgeber wie auch vom Wohnungssuchenden einen (oft nur mündlichen) Vermittlungsauftrag geben. Der Makler wird also für beide Seiten tätig – kann sowohl mit dem Abgeber wie auch mit dem Wohnungssuchenden eine Provision vereinbaren - und müsste eigentlich gleichzeitig die Interessen des Vermieters oder Verkäufers und des Mieters oder Käufers wahren.

Es gibt gesetzlich festgestellte maximale Höhe der Provision des Maklers (Immobilienmaklerverordnung (IMV) des Wirtschaftsministers aus 1996). Provisionen sind grundsätzlich umsatzsteuerpflichtig.

MAXIMALE HÖHE DER PROVISION IN ÖSTERREICH

Miete:

- Befristung bis unter zwei Jahre:
Eine Bruttomiete + 20 % USt
Eine Bruttomiete = Nettomiete + Betriebskosten (exkl. USt)
- Befristung von mindestens zwei Jahren bis maximal drei Jahre:
Zwei Bruttomieten + 20 % USt
- Befristung über drei Jahre und für unbefristete Mietverträge:
Drei Bruttomieten + 20 % Ust

Kauf einer Wohnung:

- bis € 36.336,42 je 4%
- von € 36.336,43 bis € 48.448,49 je € 1.453,46
- ab € 48.448,50 je 3%

von beiden Auftraggebern (Verkäufer und Käufer) jeweils zuzüglich 20% USt. ★

2008 - ГОДИНАТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ МЕЖДУКУЛТУРЕН ДИАЛОГ

2008 година беше обявена от Европейската комисия за година на междукulturния диалог. Непрекъснато нарастващото културно разнообразие поставя на преден план необходимостта от такъв диалог и концентрира вниманието върху отделните му аспекти. Инициативите на европейската година на междукulturния диалог се реализират на европейско, национално и местно ниво в областта на културата, образованието, младежта и спорта, и са насочени към обществото, по-конкретно към младите хора.

Текст: маг. Нина Василева

Младежният проект youthNET и ролята на България в неговата реализация

Един от най-значимите проекти на междукulturна тематика е проектът youthNET- Южна Европа (2001-2010), в осъществяването на който България заема значима позиция. От началото си досега проектът е изградил една партньорска структура, която, не само обединява в себе си дейността на множество неправителствени организации, тренъори, експерти и местна администрация на над 20 европейски държави, но също така осигурява и улеснява директния диалог с Европейската комисия. Това се постига чрез поредица от информативни срещи, поставящи акцент върху европейската младежка политика, международни курсове и обучение за тренъори, квалификация на проект-мениджъри, както и планиране и реализация на редица задгранични проекти.

Работна среща в Скопие, Македония, 2007
Meeting in Skopje, Mazedonien, 2007

Работна среща в Охрид, Македония, 2007
Meeting in Ohrid, Mazedonien, 2007

Две български неправителствени организации вземат активно участие в проекта

България е една от страните-партньори в проекта, която допринася за успешното му развитие със своите експерти и квалифицирани проект-мениджъри. Сдружението **International Initiatives for Cooperation** взема активно участие в две от създадените общо три работни групи. Въз основа на дългогодишния си опит и професионална компетентност, ръководителите на младежката организация подпомагат участниците в семинарите в по-лесното усвояване на особеностите при създаването и реализацията на един проект. Друго сдружение, поело ангажимента да осъществи младежки обмен между 6 европейски държави през септември 2008 година в България, е **United Europe's Youth**. Проектът, носещ името „Contact and Act“, ще постави акцент върху комуникацията без общ език между младежи от различни държави. Австрия, като държава-партньор в проекта, ще бъде представлявана от сдружението **United Youth of Europe (europe.our.home@gmail.com)**.

Проектът youthNET е създаден и се ръководи от Interkulturelles Zentrum

Interkulturelles Zentrum (IZ) подпомага повече от 20 години комуникацията, срещите и съвместната работа на хора с различен културен произход. Високо квалифицираните му сътрудници и експерти работят над създаването на задгранични междуучилищни партньорства, помагат при изграждането на гражданско-обществени структури в източна и южна Европа, обучават тренъори за европейски младежки дейности и допринасят за развитието на интегративната компетентност и междукulturно обучение в Австрия. Комисия (Кураториум) от научни работници, хора на изкуството и обществени служители подпомагат работата на центъра. IZ работи по проекти и предложения на Европейския съюз, Съвета на Европа, UNESCO, както и на различни министерства в Австрия и други държави.

От 01.01.2007 в IZ се помещава Националната агенция на Европейската комисия по програма „Младеж“ в Австрия. Тя е част от европейска мрежа, състояща се от 33 национални агенции в 31 европейски държави. Партньори на IZ относно дейността на Националната агенция са също и Педагогическият университет в Инсбрук, както и австрийските регионални дирекции. IZ извършва тази дейност по инициатива на Министерството на здравеопазването, младежта и спорта, както и на Европейската комисия.

Повече информация относно горепосочените проекти и програми ще намерите на интернет-страницата на IZ: www.iz.or.at, както и на www.jugendinaktion.at. ★

2008 - DAS JAHR DES EUROPÄISCHEN INTERKULTURELLEN DIALOGES

Das Jahr 2008 wurde von der Europäischen Kommission zum Europäischen Jahr des interkulturellen Dialoges erklärt. Die ständig wachsende kulturelle Vielfalt in unserer Gesellschaft macht einen interkulturellen Dialog notwendig, wobei alle Dimensionen der kulturellen Pluralität berücksichtigt werden. Die Aktionen des Europäischen Jahres sollen die Gesellschaft, insbesondere junge Menschen ansprechen und sie auf europäischer, nationaler und lokaler Ebene in den Bereichen Kultur, Bildung, Jugend und Sport mobilisieren.

Text: Mag. Nina Wasilewa

Das Jugendprojekt youthNET und die Zusammenarbeit mit Bulgarien

Eines der wesentlichen Projekte auf interkulturellem Gebiet, in dem Bulgarien eine wichtige Rolle spielt, ist das Jugendprojekt **youthNET Südosteuropa** (2001-2010).

Seit 2001 hat **youthNET** eine Kooperationsstruktur aufgebaut, die sowohl NGOs (nichtstaatliche Organisationen), Trainer, Experten und lokale Administrationen in Südosteuropa beinhaltet, als auch eine Kooperation mit der Europäischen Union ermöglicht. Dies geschieht durch Informationsveranstaltungen zur europäischen Jugendpolitik, durch internationale Seminare für MultiplikatorInnen, Train the Trainers-Kurse, Qualifizierung der ProjektmanagerInnen und ProjektmitarbeiterInnen (Capacity Building) sowie Coaching grenzüberschreitender Projekte.

Работна сретца в Скопие, Македонија, 2007
Meeting in Skopje, Mazedonien, 2007

Конференција при откривање на сретцата в Охрид, 2007
Eröffnungskonferenz in Ohrid, 2007

Zwei bulgarische Vereine beteiligen sich aktiv bei youthNET

Bulgarien ist eines der Partnerländer bei **youthNET**, das mit seinen qualifizierten Projektmanagern und Experten einen wesentlichen Beitrag im Projektverlauf liefert.

Der Verein „**International Initiatives for Cooperation**“ von Razlog (Bularien) beteiligt sich sehr aktiv in zwei von den drei Sub-Gruppen des Projektes. Mit ihrer langjährigen Erfahrung und Kompetenz in der Jugendarbeit helfen die Gründer und Projektmanager des Vereins den Teilnehmern der Seminare die Schritte des Projektmanagement leichter zu erlernen.

Ein weiterer bulgarischer Verein, **United Europe's Youth**, veranstaltet im Rahmen des youthNET Projektes eine großartige Aktion: Junge Menschen aus mehreren Ländern Europas werden im Herbst 10 Tage gemeinsam am Schwarzen Meer verbringen.

In Form eines Austausches wird ein Evaluierungsprojekt namens „**Contact and Act**“ mit Schwerpunkt „Kommunikation ohne gemeinsame Sprache“ durchgeführt. Als Partnerland wird Österreich in diesem Evaluierungsprojekt durch den Verein **United Youth of Europe** vertreten (europa.our.home@gmail.com).

Das Projekt youthNET wurde vom Interkulturellen Zentrum in Wien kreiert und durchgeführt.

Das **Interkulturelle Zentrum (IZ)** in Wien fördert seit bereits 20 Jahren Kommunikation, Begegnung und Kooperation von Menschen aus verschiedenen Kulturen. Die Mitarbeiter des IZ beraten und begleiten grenzüberschreitende Schulpartnerschaften, helfen beim Aufbau zivilgesellschaftlicher Strukturen in Ost- und Südosteuropa, bilden Trainer/innen für die Europäische Jugendarbeit aus und arbeiten an der Entwicklung von Integrationskompetenz und interkultureller Bildung in Österreich. Ein Kuratorium aus WissenschaftlerInnen, KünstlerInnen und Personen des öffentlichen Lebens unterstützt ihre Arbeit.

Die Auftraggeber des IZ sind internationale Institutionen (Europäische Union, Europarat, UNESCO) und verschiedene Ministerien in Österreich (BM: BWK, BMAA, BMSG, BMWA) und in anderen Ländern Europas.

Seit 01.01.2007 setzt das IZ das EU-Programm **JUGEND IN AKTION** in Österreich um. Dies geschieht durch ein europäisches Netzwerk aus 33 nationalen Agenturen in derzeit 31 Ländern Europas. Auch das Institut für Erziehungswissenschaften der Universität Innsbruck und die Österreichische Regionalberatung ÖAR sowie deren Regionalstellen arbeiten an der Umsetzung mit. Auftraggeber ist das Bundesministerium für Gesundheit, Familie und Jugend sowie die EU-Kommission.

Mehr Informationen über diese spannenden interkulturellen Projekte sowie Jugendinitiativen gibt es auf den folgenden Seiten: www.jugendinaktion.at sowie www.iz.or.at ★

Отминали събития

Година на европейския международен диалог

Jahr des europäischen interkulturellen Dialogs

от дясно наляво: Татяна Рибарска, маг. Диана Христова-Тернянова, д-р Сари, маг. Уляна Левит
von rechts nach links: Tatyana Ribarska, Mag. Diana Christova-Ternianova, Dr. Sari, Mag. Uliana Levit

Още снимки на www.bulgaren.org -> Медиатека
Mehr Fotos auf www.bulgaren.org -> Mediathek

Текст: Маг. Уляна Левит
На 29-ти януари 2008 г. от 19 ч. представители на различни организации и дружества от различни националности бяха любезно поканени от маг. д-р Андреас Майлат-Покорни, министър на градския съвет за култура и наука и от името на кмета на община Виена в празничната зала на кметство Виена на коктейл по случай годината на европейския международен диалог 2008. „Целта ни е да подпомогнем и издигнем културния живот на Виена, да покажем, че тя е многонационална столица на Европа, в която жителите намират общ език посредством музиката и изкуството“ – заявя д-р Сари, завеждащ отдела „Международни връзки“.

Text: Mag. Uliana Levit
Übersetzung: Krasimira Plachetzky
Anlässlich des Jahres des europäischen interkulturellen Dialogs bekamen Vertreter verschiedenen Organisationen und Vereinen aus vielen Ländern von Herrn Mag. Dr. Andreas Mailath-Pokorny, Amtsführender Stadtrat für Kultur und Wissenschaft – im Auftrag des Bürgermeisters der Stadt Wien – eine Einladung zum Cocktail, der am 29. Jänner 2008 im Festsaal des Rathauses stattfand. Hinsichtlich der Ziele der Initiative sagte Herr Dr. Sari, Leiter der Abteilung für Interkulturelle Beziehungen: „Unser Ziel ist die Entwicklung des Kulturlebens in Wien zu unterstützen, indem wir Wien als multinationale Hauptstadt Europas präsentieren, in der die Einwohner durch Kunst und Musik zueinander finden.“

Комуникация

Превод: Красимира Плахецки

На 5-ти март в ателието на художничката Юлиана До на Wickenburggasse 5, 1080 Виена бе открита изложбата „Комуникация“.

Ако „черно и бяло“ е метафоричен израз за две несъвместими противоположности, то тогава няма нищо по-противоречиво от чернобелите творби от новия цикъл картини „Комуникация“ на Юлиана До. Вместо да затвърдява съществуващи противоположности, художничката използва безцветната смесица, за да сътворява. И въпреки своята дълбочина и необоснованост, творбите се докосват до околния свят, както пръстите до струни, превръщайки се в симфонична творба за възприятията на съзречаващия ги.

Картините са изложени за посещение до 10-ти април.

Юлиана До / Juliana Do

Kommunikation

Am 5. März im Atelier der Malerin Juliana Do in der Wickenburggasse 5, 1080 Wien wurde die Ausstellung „Kommunikation“ eröffnet.

Wollte man Schwarz-weiß Malerei sprichwörtlich nehmen, dann gebe es nichts Widersprüchlicheres als die Schwarz-weiß Werke aus der neuen Gemäldeserie „Kommunikation“ von Juliana Do. Aber statt Gegensätze zu zementieren, kreierte die Künstlerin mit diesen Nicht-Farben Rume, die trotz ihrer Tiefe und Unergründlichkeit nichts unberührt lassen und so viele Saiten zum Klingen bringen, dass man sich einem reichen symphonischen Werk gegenüber sieht. Die Werke sind noch bis zum 10. April zu sehen.

Книги на български и немски език

Текст: Елица Караенева

Дружеството „Българите в Австрия“ изказва своята дълбока благодарност на г-н Папазан за подарените над 60 книги от личната му библиотека. Поради липсата на собствено помещение за библиотека, ръководството на дружеството предостави книгите на **Hauptbücherei Wien**, за да обогати отдела „Българска литература“ и да позволи на книгите да достигнат до широката публика. На интернет-страницата ни www.bulgaren.org под **НОВИНИ** --> **Книги на библиотеката** можете да прочетете описа на книгите. Надяваме се всеки да намери нещо за себе си!

Нов дом

Текст: Татяна Рибарска

С коктейл парти на 29-ти февруари фирма **Financesoaching** направи официално откриване на новия си офис с близо 200 гости, които освен на богата бюфет и приятна музика в изпълнение на музиканти под ръководството на Пламен Саманджиев, имаха възможността да разгледат сградата, както и да научат повече за нейната история от новите ѝ собствениците. Снимки от събитието можете да видите на www.bulgaren.org --> **Медиатека**.

Bücher auf Bulgarisch und Deutsch

Text: Elitsa Karaeneva
Übersetzung: Krasimira Plachetzky

Vom Kulturverein „**Bulgaren in Österreich**“ möchten wir Herrn Papasan unsere Dankbarkeit ausdrücken für die über sechzig gespendeten Bücher aus seiner eigenen Sammlung. Mangels eigener Aufbewahrungsräume haben wir alle Bücher an die **Hauptbücherei Wien** übergeben, wo sie die Abteilung für bulgarische Literatur bereichern und dem breiten Publikum zur Verfügung stehen. Das Verzeichnis der Bücher finden Sie auf www.bulgaren.org, Option **Nachrichten** --> **Bücher an der Hauptbücherei**. Wir hoffen, dass jeder etwas für sich finden wird.

Немски за свободното време

In den Wind reden

Mit dieser Redewendung wird ausgesagt, dass jemand redet, ohne Gehör zu finden: *Niemand hörte auf die Worte des Mannes, er redete in den Wind.*

Да говориш на вятъра

С фразата се има предвид, че някой говори без да има кой да го слуша: *Никой не чуваше думите на човека, той говореше на вятъра.*

Литературен СВЯТ

Текст: Елица Караенева

Виенски импресии „По следите на българската история във Виена“ е наименованието на книгата на Любомир Стратиев, представена на 6-ти февруари в Дом „Витгенщайн“. Тя е един туристически и културен пътеводител както за българи, така и за виенчани, проследяващ местата във Виена, свързани с българската история от XVIII в. до наши дни. Търговски фамилии, дружества, печатници; сградите, където са се помещавали; любими места за престой на преминаващите през Виена български поети, писатели, художници, търговци. Издадена е от Съюза на народно образование във Виена.

Literaturwelt

Text: Elitsa Karaeneva

Übersetzung: Krasimira Plachetzky

„Auf den Spuren bulgarischer Geschichte in Wien“ lautet der Titel des in der Reihe Wiener Impressionen erschienenen Buches von Lubomir Stratiev, dessen Präsentation im Haus Wittgenstein am 6. Februar stattfand. Das Buch – ein Stadt- und Kulturführer für Wiener und Bulgaren gleichermaßen – führt auf einen Spaziergang durch die Plätze Wiens, die mit der bulgarischen Geschichte vom 18. Jh. bis zur Gegenwart in Zusammenhang stehen: Handelshäuser, Vereinsgebäude, Druckereien sowie bevorzugte Unterkünfte von bulgarischen Durchreisenden: Literaten, Malern und Kaufleuten. Herausgeber: Edition Volkshochschule.

NEU AUF
WWW.BULGAREN.ORG

МЕДИАТЕКА
Видео | Аудио | Снимки

Video | Audio | Fotos
MEDIATHEK

Български Православен
Параклис
”Св.Св. КИРИЛ и МЕТОДИЙ”
1040 Wien, Klagbaumgasse 4
Тел./Факс: 581 30 04 (църковен)
mobil: 0699 1 95 85 481
www.orthodoxes-kloster.at
СЛУЖИ СЕ НА СТАРО- И НОВОБЪЛГАРСКИ ЕЗИК
Програмата за месеците Април и Май

Дата: Час:

Април 2008

- 2 18ч. Преждеосвещена Литургия
4 18ч. Преждеосв.Лит., Малко повеч. с Богород.
акарист 4ч.
5 18ч. Вечерно Богослужение
6 10ч. Св. Литургия. Преп. Иоан Лествичник.
9 18ч. Малко повечерие с канона на в. Андерей
Критски.
11 18ч. Малко повечерие с целия Богород. канон и
акарист.
12 18ч. Вечерно Богослужение
13 10ч. Св. Литургия. Преп. Мария Египетска
16 18ч. Преждеосвещена Литургия.
18 18ч. Преждеосвещена Литургия.
19 8ч. Св.Литургия. Лазаровден.
18ч. Вечерно Богослужение
20 10ч. Св.Литургия. **Вход Господен в Иерусалим.**
21 18ч. Преждеосвещена Литургия.
22 18ч. Преждеосвещена Литургия.
23 18ч. Преждеосвещена Литургия.
24 18ч. **Общ маслосвет за здраве.**
25 18ч. Вечерня с изнасяне на Палшаницата.
Опело Христово.
26 23ч. Пасха. **Великден.**
27 10ч. Вечерня. **Великденска почерпка.**

Май 2008

- 3 18ч. Вечерно Богослужение.
4 10ч. Св.Литургия. Томина неделя.
6 8ч. Св.Литургия. **Св. Вмчк. Георги
Победоносец.**
10 18ч. Вечерно Богослужение
11 10ч. Св.Литургия. **Храмов празник.**
17 18ч. Вечерно Богослужение.
18 10ч. Св. Литургия.
24 18ч. Вечерно Богослужение.
25 10ч. Св. Литургия.

Върви, НАРОДЕ Възродени!

*„Все повече и повече училища!”
девиз на народните будители
от българското Възраждане*

Текст: Маг. Златка Бойчева

Няма друг български празник, който да ни обединява повече от 24-ти май - денят на българската просвета и култура, и на славянската писменост. Партийни и безпартийни, вярващи и невярващи, стари и млади, водени от светлината на знанието, ние с еднакъв ентузиазъм пеем „Върви, народе възродени” и издигаме високо ликовете на солунските братя. Уникален български празник - само наше явление! Училища, окичени с венци, градове, огласени от възторжени песни на манифестиращи деца, учители, артисти, музиканти и писатели!

Църквата чества светите братя равноапостоли Кирил и Методи на 11-ти май. Училищни тържества на този ден е имало още през Възраждането, а по-късно празникът се превръща във всенароден. Неизмеримо за славянските народи е делото на израсналите в знатно солунско семейство братя. Кирил създава Кирилицата, наричана още Българица, и заедно с Методий, а по-късно, и с помощта на учениците им превеждат свещените книги. Те възстават срещу триезичната догма за богослужението на еврейски, гръцки и латински, и ни дават най-силното оръжие срещу многовековните опити да бъдем асимилирани.

Не толкова далеч от родината ми се случва да слушам „забравили” майчиния си и общуващи дори сред свои на, често гъмжащ от грешки, немски език. Влиянието на чуждата езикова среда ли е това или причината, поради която все още кънти гневният въпрос на Паисий: **„Поради что се срамиш да се наречеш болгарин и не четеш по свой язык и не думаш?”***

Вита и зелена (баница с пресен лук, лапад и сирене)

Приготовление:

Продукти:

1 пакет кори за баница
150 гр. пресен лук
150 гр. лапад
джоджен
150 гр. масло
3 яйца
300 гр. сирене
150 г кисело мляко
1 ч.л. сода за хляб

Лукът и лападът се задушават за кратко време в малко масло. Към тях, след като поизстинат, се добавят джодженът, разбитите яйца, натрошеното сирене и разбитото със содата кисело мляко. Всяка кора се намазва с останалото разтопено масло. Върху нея се разпределя плънката и кората се завива на стегнато руло. По същия начин се приготвят и другите кори. Нарезват се в кръгла намазнена тавичка и се намазват отгоре с масло. Витата и зелена се пече на загрята до 220 градуса фурна около 20 минути.

Schreite voran, DU auferstandenes Volk!

«Immer mehr und mehr Schulen!»
Devise der bulgarischen Aufklärer
aus der Zeit der Wiedergeburt

Text: Mag. Zlatka Bojtcheva

Kein anderes bulgarisches Fest vereint uns mehr als der 24. Mai – der Tag der bulgarischen Bildung und Kultur und des slawischen Schrifttums. Parteimitglieder und Parteilose, Gläubige und Atheisten, Alt und Jung, geführt vom Licht des Wissens singen wir alle mit der gleichen Begeisterung „Schreite voran, du, auferstandenes Volk“ und erheben die Porträts der beiden Brüder aus Thessaloniki. Ein einzigartiges Fest – ein bulgarisches Phänomen! Schulen, beschmückt mit Blumenkränzen, Städte, in denen die begeisterten Lieder der demonstrierenden Kinder, Lehrer, Künstler, Musiker und Schriftsteller erschallen.

Die Kirche feiert die Hl. Apostel Kyrill und Methodi am 11. Mai. Die Schulfeiern an diesem Tag begannen bereits während der Zeit der Wiedergeburt. Später verwandelten sie sich in ein Volksfest. Unermesslich ist das Werk der beiden in einer angesehenen Familie aus Thessaloniki aufgewachsenen Brüder für die slawischen Völker. Kyrill schuf die kyrillische Schrift, genannt auch die „bulgarische“. Beide Brüder übersetzten mit der Hilfe ihrer Schüler die Heiligen Bücher. Sie lehnten sich gegen das Dreisprachendogma des Kirchendienstes auf Hebräisch, Latein und Griechisch auf und schenkten uns die mächtigste Waffe im jahrhundertlangen Kampf gegen unsere Assimilation. ★

Ampfer-Käsegebäck aus Filoteig

Zubereitung:

Zutaten:

Für 1 Packung Filoteig braucht man:
150 g Jungzwiebel
150 g frischer Ampfer
Minze
150 g Butter
3 Eier
300 g Feta
150 g Joghurt
1 Tl Natron
(Speisesoda)

Die Jungzwiebel und der Ampfer werden in wenig Butter für kurze Zeit gedünstet. Nachdem sie abgekühlt sind, mischt man sie mit der Minze, den geschlagenen Eiern, dem zerbröckelten Käse und dem mit dem Natron verrührten Joghurt. Jedes Filoblatt wird mit der restlichen geschmolzenen Butter bestrichen. Darauf verteilt man die Füllung und rollt das Blatt fest ein. Man legt die gerollten Blätter in eine runde befettete Form kreisförmig und bestreicht sie mit Butter. Das Ampfer-Käsegebäck wird etwa 20 Minuten im bis auf 200 Grad vorgeheizten Backrohr gebacken.

Българска православна църква
„Св. Иван Рилски“
1040 Виена, Кюнплац 7
Тел. 89 47 249 или 0664 / 22 44 370
www.bok.at, E-Mail: info@bok.at
Програмата за месеците Април и Май

Дата: Час:

Април 2008

- 1 18ч. Час по вероучение – за деца
4 17ч. Малко вечерие с Богородичен акатист - 4 статия.
6 10:15ч. Четвърта Неделя на Великия пост – Преп. Иоан Лествичник. Вас. св. лит., св. причастие. Енор. кафе.
9 18ч. Малко вечерие с целия канон на св. Андрей Критски.
11 17ч. Малко вечерие с целия Богородичен канон и акатист.
13 10:15ч. Пета Неделя на Великия пост – Преп. Мария Египетска. Вас. св. лит., св. причастие. Енор. кафе.
15 18ч. Час по вероучение – за деца
20 10:15ч. Шеста Неделя на Великия пост – Връбница - Цветница. (Разрешава се риба.). Злат. Св. Лит., Енор. кафе.
21 19ч. Последование на Жениха.
22 19ч. Последование на Жениха.
24 19ч. 12-те Евангелия.
25 19ч. Опело Христово.
26 22:30ч. **Възкресение Христово.** Тържествена пасх. служба.
23ч. В двора на църквата ще бъде произнесен победния поздрав: „Христос воскресе!“ След това службата продължава в църквата. Св. Причастие.
27 11ч. **Възкресение Христово.** Пасхална вечерня. Четене Евангелието на различни езици.
28-29 **Възкресение Христово.**

Май 2008

- 2 **Живоприемни източник, Св. Цар Борис-Михаил.**
4 10:15ч. Втора неделя след Пасха, Томина неделя. Злат. Св. Лит., Енор. кафе.
6 18ч. Час по вероучение – за деца.
Св. Георги Победоносец, Гергьовден.
10 **55 години от възстановяването на Българската Патриаршия.**
11 10:15ч. Трета неделя след Пасха, на св. Мироносици Св. Равноапостолни Кирил и Методий. Злат. Св. Лит., Енор. кафе.
18 10:15ч. Четвърта неделя след Пасха, на Разслабения. Злат. Св. Лит., Енор. кафе.
20 18ч. Час по вероучение – за деца.
21 Преполовение. Св. Равноапостолни Константин и Елена.
25 10:15ч. Пета неделя след Пасха – на Самарянката. Трето намиране главата на Св. Иоан Кръстител. Злат. Св. Лит., Енор. кафе.
30 18ч. **Дълга нощ на Църквите във Виена.** Вечерня
19ч. „Българските икони“ – кратък доклад от г-жа маг. Веселина Загралова. Ще бъдат изложени съвременни икони. Възможност за записване за Лятна академия в България – курс по иконопис.
20-22ч. Беседи за Православието и за бълг. ни православна църква в Австрия. Бълг. православна църк. музика.

Възможност за изповед - всеки неделен ден след предварително уговорен час

Фиеста (синя нощ, слънчев ден)

От 31 март до 29 април 2008 г. в Арх & Арт Галерия „Палина“ (Ланге гасе 4, 1080 Виена) българският художник Марио Николов ще представи изложбата си „Фиеста (синя нощ, слънчев ден)“, в която са включени 23 картини (акрил, платно), рисувани през изминалата година.

Първоначално темата е „Танцът“, но в процеса на работа художникът развива идеята си в няколко различни жанрови плоскости – пейзаж, фигурална живопис, които обединява с името „Фиеста (синя нощ, слънчев ден)“.

Живописиста и рисунките на Марио Николов са вдъхновени от Символа. Те са опит за декодиране на Символите, съпътствали различните култури и цивилизации през хилядолетията – от първобитната пещера до свръхконсуматорската и забързана съвременност – но без да се навлиза в конкретния детайл. Художникът по-скоро търси техния общ метафизичен корен и интерпретирането им през вековете, независимо от различните етнически и географски специфики.

Защо изложбата се казва „Фиеста (синя нощ, слънчев ден)“?

Според Марио Николов „Фиеста“ не означава единствено празник и веселие, тази дума е сложен и събирателен образ не само от танц и музика, но и от визия, цветовете и чувства, които вдъхновяват и провокират. С тази изложба творецът иска да изрази и убеждението си, че изкуството е своеобразна фиеста на свободния човешки дух! ★

Fiesta (Blaue Nacht, Sonntag)

Vom 31. März bis 29. April 2008 präsentiert der bulgarische Maler Mario Nikolov in der Arch & Art Galerie „Palina“ (Lange Gasse 4, 1080 Wien) seine Ausstellung „Fiesta (Blaue Nacht, Sonntag)“. Die 23 Bilder (Acryl auf Leinwand) sind im letzten Jahr gemalt worden.

Zunächst lautete das Thema „Der Tanz“, aber im Laufe der Arbeit entwickelte der Maler seine Idee in unterschiedlichen Ausdrucksformen

- Landschaft, Figurative Malerei etc., die er unter dem Titel „Fiesta (Blaue Nacht, Sonntag)“ zusammenfasst.

Die Malerei von Mario Nikolov ist von dem Symbol inspiriert.

Sie zeigt den Versuch, die Symbole zu entschlüsseln, die die verschiedenen Kulturen und Zivilisationen durch die Jahrtausende begleitet haben - von der Höhle der Urmenschen bis zur Gegenwart des Konsumterrors - ohne aber ins konkrete Detail zu gehen. Der Maler sucht vielmehr nach den gemeinsamen metaphysischen Wurzeln und deren Interpretation, abgesehen von ethnischen und geographischen Eigenschaften.

Warum trägt die Ausstellung den Namen „Fiesta (Blaue Nacht, Sonntag)“?

Mario Nikolov sagt: „Fiesta“ bedeutet nicht nur Feier und Freude, sondern es ist auch eine komplexe Form von Tanz und Musik, aber auch von Vision, Farben und Gefühlen, die begeistern und provozieren.

Mit dieser Ausstellung möchte der Künstler ebenso seine Überzeugung ausdrücken, dass die Kunst eine besondere „Fiesta“ des freien menschlichen Geistes ist. ★

Предстоящи събития

09.04.2008

Präsentation

WANDERER IN LOVE
die neue CD von Wladigeroff
Brothers & Band
20 Uhr
im **Kasino am Schwarzenberg Platz**
Jazz und bulgarische Volksmusik:
eine Balkan-Jazz-CD, die im ¾-Takt
anhebt. „Wanderer in Love“ deutet
vielfältige Entwicklungsmöglich-
keiten und Zukunftsperspektiven
für zwei hochtalentierete junge Musi-
ker an. Sehr berührende und emoti-
onelle Konpositionen!

09.04.2008

Представяне

WANDERER IN LOVE
новият диск на Wladigeroff
Brothers & Band

20 часа

в **Казино на Шварценбергплац**

Джаз и българска народна музика:
един диск с балкански джаз в
¾ такт. „Wanderer in Love“ показ-
ва многостранните възможности
за развитие и бъдещи перспекти-
ви на двамата високо талантиви
млади музиканти. Докосващи и
вълнуващи композиции!

10.04.2008

LECTORIUM BULGARICUM
„DIE KULTURPOLITIK IN
BULGARIEN 1995-2005“

Vortrag: Dr. Alexander Alexandrov
Koreferat: Dr. Peter Bachmaier

18.30 Uhr Haus Wittgenstein
Parkgasse 18,1030 Wien
Info und Anmeldung: Bulgarisches
Forschungsinstitut in Österreich
Tel : 01/713 74 95, e-mail: bfio@bfio.at

15.04.2008

„НАШЕТО ПОКЛОНИЧЕСКО
ПЪТУВАНЕ В БЪЛГАРИЯ“

- впечатления, съпроводени с великоле-
пни снимки, споделени от монсиньоре,
унив. проф. д-р Филип Харнонкурт.

19 ч. Кюнплац 7, 1040 Виена, Българска
православна църква „Св. Иван Рилски“,
Тел. 89 47 249

Съвместна проява на Австрийско-бъл-
гарското Дружество и българската ни
църква.

Balkan Fever

5. Internationales Balkan Festival – Wien 2008

<http://www.balkanfever.at>

17. 04. (20 Uhr) / Szene Wien
KARANDILA (Bulgarien)

Foto: Viktor Lilov

19. 04. (22 Uhr) / Ost Klub
ROMENGO (Ungarn)

20. 04. (20.30 Uhr) / Porgy & Bess
**VASIL HADŽIMANOV, TONI KITANOVSKI,
THEODOSII SPASSOV u.
ALEKSANDAR SEKULOVSKI**
(Serbien/Mazedonien/Bulgarien)

Foto: Maya Janevska

24. 04. (20 Uhr) / Joe Zawinul's Birdland
**IRINA KARAMARKOVIĆ & L. A. BIG
BAND** (Kosovo/Mostviertel)

25. 04. (22 Uhr) Ost Klub
ORIGINAL KOČANI ORKESTAR (Mazedonien)

Foto: Elena Nenkova

26. 04. (22 Uhr) / Planetarium
ROOT SOULJAH (Bulgarien)

27. 04. (20.30 Uhr) / Porgy & Bess
ANTONI DONCHEV QUARTETT (Bulgarien)

01. 05. (20 Uhr) / Joe Zawinul's Birdland
**NATAŠA MIRKOVIĆ DE ROS „MOUN-
TAIN WINDS“** (BIH/SER/SLO/BG/A/TR)

02. 05. (22 Uhr) / Ost Klub
NIKOLA PAROV QUARTETT
(Bulgarien/Ungarn)

03. 05. (22 Uhr) / Planetarium
FOLTIN (Mazedonien)

Foto: Foltin

07. 05. (20.30 Uhr) / Porgy & Bess
**HGM JAZZORKESTAR ZAGREB
plays Mingus** (Kroatien)

08. 05. (20 Uhr) / Sargfabrik
TARAF de HAÏDOUKS
(Rumänien/Bulgarien)

Foto: Sargfabrik

09. 05. (20 Uhr) / Joe Zawinul's Birdland
HAIG YAZDJIAN & ENVER IZMAILOV
(Armenien/Griechenland/Ukraine/
Usbekistan/Syrien)

10. 05. (22 Uhr) / Ost Klub
GUSTAFI (Kroatien)

Foto: Ang Maruini

11. 05. (20 Uhr) / Joe Zawinul's Birdland
WLADIGEROFF BROTHERS & BAND
(Bulgarien/Österreich/Serbien)

14. 05. (20.30 Uhr) / Porgy & Bess
SABRI TULUG TIRPAN & BAND
(Türkei/Kuba/Österreich)

Foto: Philipp Haffner

15. 05. (20.00 Uhr) / Sargfabrik
**KÁLMÁN BALOGH & THE GYPSY
CIMBALOM BAND** (Ungarn)

16. 05. (20.30 Uhr) / Porgy & Bess
DIE WIENER TSCHUSCHENKAPELLE
(Kroatien/Serbien/Mazedonien/Bulgarien)

17. 05. (20.00 Uhr) / Szene Wien
FANFARA TIRANA feat. Hysni Zela
Albanian Wedding (Albanien)

Foto: Asphalt Tango Records

Предстоящи събития

18.04.2008

KLAVIERKONZERT IN
MEMORIAM ANTON DIKOV
mit Elena Dikova, Eugenia Radoslavova, Ruzha Semova

19.30 Uhr, Bösendorfer Saal (Graf-Starhemberg-Gasse 14, 1040 Wien)
Musik von F. Chopin, F. Liszt,
M. Ravel, V. Stojanov, L. Pipkov,
P. Wladigeroff

Organisation: Dr. Jana Leitner
Eintritt: € 12, erm. € 8,
Kartenvorverkauf: 01/504 66 51-44

Ruzha Semova

Elena Dikova

Eugenia Radoslavova

28.04.2008

„ПРАРОДИНАТА НА БЪЛГАРИТЕ
НА ПОЛУОСТРОВ ХИНДУСТАН“

беседа на д-р **Александър Илиев**
на български език из цикъла „Произход
и духовни корени на българите“

18:30 ч. Български културен
институт „Дом Витгенщайн“
Паркгасе 18, 1030 Виена

Д-р **Александър Илиев** преподава
режисура и ръководи клас в НАТФИЗ „Кр.
Сарафов“. Автор е на множество театрални
постановки и филми, на 7 пиеси и 10 книги.
Участвал е в 27 културно-антропологични експедиции в над 50 държави, между които Тибет, Непал, Индия от където е събрал богат полеви материал и убедителни доказателства за централно-азиатския произход на българите.
вход свободен

22.04.2008

5. FORUM „EUROPÄISCHE
REGIONEN IM WANDEL.
BULGARIEN – KAZANLÄK“

18 Uhr Haus Wittgenstein
Parkgasse 18, 1030 Wien
Unter der Teilnahme von Stefan Damjanov,
Bürgermeister der Stadt Kazanlāk, Kosjo
Zarev und Krassimira Stefanova, Geschichtliches Museum Kazanlāk, und Georgi Kitov, zum besten bulgarischen Archäologen des Jahres 2007 ernannt.

Info und Anmeldung: Bulgarisches
Forschungsinstitut in Österreich
Tel: 01/713 74 95, e-mail: bfio@bfio.at

24.04.2008

„KAZANLÄK - IM TAL DER ROSEN
UND DER THRAKISCHEN KÖNIGE“

18.30 Uhr Landesgalerie Linz
Museumsstr. 14, 4010 Linz

Der Direktor des Historischen Museums
Kosjo Zarev und die ArchäologInnen
Krasimira Stefanova und Georgi Kitov präsentieren die Geschichte und das Kulturerbe der Region von Kazanlāk.

Info und Anmeldung: Bulgarisches
Forschungsinstitut in Österreich
Tel: 01/713 74 95, e-mail: bfio@bfio.at

30.04.2008

БАЛ „ЧЕТИРИТЕ СЕЗОНА“
BALL PRIMAVERA 2008

Akademisches
Gymnasium Wien
Bethovenplatz 1, 1010 Wien

Wir bitten um eine
rechtzeitige Anmeldung
und Kartenreservierung
Kartenverkauf: EK Reisebüro Margaretenstrasse 8, 1040 Wien, Tel: 01/5854610
Keine Kleidervorschrift
Eintritt 30,00 Euro

14.05.2008

„DIR, GÖTTIN DER LIEBE, SOLL
MEIN LIED ERTÖNEN!“

19.30 Uhr
Bezirksamt 3. Bez., Festsaal (Karl-Borromäus-Platz 3, 1030 Wien)

Klavier- und Kammermusikkonzert mit
Dora Deliyska (Klavier)
und Clara Abou (Violine)
Musik von L. v. Beethoven,
F. Schubert, F. Liszt, R.
Wagner, G. Enescu
Organisation und Moderation: Dr. Jana Leitner
Eintritt frei

Dora Deliyska

Clara Abou

Bulgaren in Österreich
Българите
в Австрия

Как да се абонира за списанието?
Изпратете ни Вашия адрес:
По пощата на адрес:
Lustkandlgasse 25-27/19, 1090 Wien
или с е-майл на:
abo@bulgaren.org
или с SMS на телефон:
0681 83155648

Wie ist die Zeitschrift zu abonnieren?
Schicken Sie Ihre Adresse an:
Adresse:
Lustkandlgasse 25-27/19, 1090 Wien
oder an die E-Mail:
abo@bulgaren.org
oder mit SMS an folgende Nummer:
0681 83155648

Информацията за предстоящи събития, която получаваме след отпечатване на броя, публикуваме на интернет-страницата ни www.bulgaren.org в меню **НОВИНИ**

Die Informationen über zukünftige Ereignisse, die wir nach der Erscheinung der Ausgabe bekommen, veröffentlichen wir auf unserer Internet-Seite www.bulgaren.org unter **NACHRICHTEN**

Нашата банкова сметка е:
Kulturverein Bulgaren in Österreich
Erste Bank, PLZ 20111
Kontonr. 28714074000

Unsere Bankverbindung lautet:
Kulturverein Bulgaren in Österreich
Erste Bank, PLZ 20111
Kontonr. 28714074000

ОБЯВИ

ЗАВЕРЕНИ ПРЕВОДИ

Mag. Zlatka Bojtcheva
GERICHTS- UND
KONFERENZDOLMETSCHERIN
Bulgarisch, Russisch, Italienisch
Pilgramgasse 11, 1050 Wien
Mobil: 0664/355 72 62
e-mail: zlatka_bojtcheva@hotmail.com

Mag. Vessela Makoschitz
ALLGEMEIN BEEIDETER GERICHTS-
DOLMETSCHER FÜR BULGARISCH
Tel.: 0664 4126725, Fax: 01 5852068
eMail: Vessela.Makoschitz@chello.at
1060 Wien, Luftbadgasse 11/1

Mag. Hristina Wolfsbauer
GERICHTSDOLMETSCH UND
ÜBERSETZERIN FÜR BULGARISCH
Heinestr. 24-28/3/29, 1020 Wien
Tel: 01/212 53 80, Mobil: 0676/4987360
Fax: 01/219 78 04

Mag. Dora Ivanova
DOLMETSCHLEISTUNGEN, ÜBERSET-
ZUNGEN BULGARISCH UND RUSSISCH
Tel.: 01/586 63 43; 0676 421 39 10
e-mail: dora.ivanova@chello.at
<http://dora.ivanova.at>

AGENTUR INTERKLASSE

Писма до държавни служби, канцеларски писма и отговори, оплаквания, запитвания, писма по административни въпроси, автобиографии, молби за работа, съобщения etc. на тел. 0650 6320277

Важни адреси

Посолство на Р. България
8 Schwindgasse, A-1040 Wien
Tel: (+43 1) 505 31 13,
www.bulgaria.bg

Бълг. култ. институт
"Дом Витгенщайн"
Parkgasse 18, A-1030 Wien
Тел: +43 1/713 3164,
www.haus-wittgenstein.at

Българо-австрийско училище за занимания в свободното време
"Св. Св. Кирил и Методий"
1040 Виена, Кюнплац 7/10
Тел: +43 1/905 18 26,
www.bulgarische-schule.at

УСЛУГИ

SCHMUCKDESIGNERIN

Lina Dineva
Ръчни изработки на уникални
Argentinerstr. 29/32, 1040 Wien
Handy: +43/ 664 5126356
E-Mail: linadineva@yahoo.com

COMPUTERREPARATUR

Schnell und günstig
0650/3387652

MÖCHTEN SIE BULGARISCH LERNEN?

Privat Unterricht in bulgarischer
Sprache für Anfänger und
Fortgeschrittene
Tel: 0650 53 54 872

ШИВАШКИ УСЛУГИ ÄNDERUNGSSCHNEIDEREI

„Zhulieta Reiter“
Бързи и качествени поправки на
панталони, поли, сака, якета и др.
Изгодни цени!
Gumpendorfer Str./Lehar Gasse 17
(срещу Cafe Sperl), 1060 Wien
Жулиета Райтер
Tel: 0676 363 96 50

ТАКСИМЕТРОВИ УСЛУГИ

18:00-06:00
VIP-TAXI
Условия и цени - по договаряне
Tel: 0676/3923243

INTERNETSEITEN

entwickeln wir für Sie!!!
Tel: 0650/3387652

SICHERHEIT ZU GÜNSTIGEN PREISEN

MAUER locking systems TÜV-CERT
• Hoch-Sicherheits-Zylinder MAUER
LOGO® (секретни ключалки с патентован профил)
• Balkenschlösser für ein- und zwei-
flügelige Türen (хоризонтални брави
за всички видове и размери врати)
Lehar Gasse 17, 1060 Wien
Tel: 0676/3037178

Deutsch durch Übung

Multimedia CD zum Erlernen der deutschen Sprache

"Deutsch durch Übung" ("German through practical application") is very helpful if you already have absolved a German language course or are learning German in school or at an university since the numerous exercises helps you to review and solidify your skills. All tenses and conjugations are considered: present tense, past tense, future tense, passive, conjunctive, participle...

"Deutsch durch Übung" (Немски чрез практически упражнения) е много полезна програма, ако вече посещавате курс по немски или изучавате езика в училище или в университет, защото многобройните упражнения Ви помагат да преговорите и затвърдите Вашите знания. Включена е цялата граматика: граматически времена, страдателен залог, спрежения, причастия...

Deutsch durch Übung

2.000 Übungen
Wiedergabe- und
Aufnahmefunktion
Grammatik
Statistik

German through practical application

2,000 exercises | Listening function to check for proper pronunciation
Recording and play function of user pronunciation | Grammar is presented
as easily as possible and with many examples | Statistics

Немски чрез практически упражнения

2.000 упражнения (изречения) | Функция за слушане на правилния изговор на немски
Възможност за запис и прослушване на собствения изговор | Представяне на граматиката
по възможно най-лесния начин за възприемане с много упражнения | Статистика

Поръчайте на: www.german-learn.com